

Второ заседание

Сряда, 13 април 1977 г.

(Открито в 15 ч.)

Председателстващ Нинко Стефанов: Другарки и другари народни представители! В залата има необходимия брой народни представители. Откривам второто заседание на третата сесия на Народното събрание.

Продължаваме нашата работа с разглеждане на точка девета от дневния ред:

Отчет от председателя на Министерския съвет за дейността на правителството през 1976 г.

Има думата др. Станко Тодоров — председател на Министерския съвет.

Станко Тодоров: Уважаеми народни представители! Хиляда деветстотин седемдесет и шеста година бе благодатна за България и българския народ. Това е годината на Единадесетия конгрес и Юлския пленум, време на политически, трудов и културен възход. Международното положение на България е устойчиво, тя е ценен и уважаван партньор в икономическите, дипломатическите и културните отношения в съвременния свят.

Оптимистичната оценка на 1976 г., която другарят Тодор Живков направи в своето новогодишно приветствие към българския народ, отразява социалистическия напредък на България — извоюван от милиони български граждани.

Като висш изпълнителен и разпоредителен орган на държавната власт, Министерският съвет в духа на Конституцията положи усилия да бъде спорен народният труд, да се развива успешно нашето социалистическо общество по пътя, очертан от програмата на партията.

Дейността на правителството — в съответствие с Конституцията, с основните насоки на Единадесетия конгрес и решенията на Юлския пленум

Другарки и другари! Ръководно начало в работата на правителството, избрано от Седмо Народно събрание през юни 1976 г., беше директивата на Единадесетия конгрес — Министерският съвет да изпълнява по-добре стратегическите задачи на нашето развитие, да се повишават инициативността и ефективността в работата на министерствата и другите органи, да се засилва контролът по изпълнението на нормативните актове.

Една от главните задачи бе да се конкретизират решенията на конгреса в плана за седмата петилетка и да се организира неговото изпълнение. Вниманието ни беше насочено към социално-икономически решения, които да донесат висока ефективност и високо качество.

Планът изискваше огромна и задълбочена работа. Той бе съгласуван и координиран на всички равнища и утвърден от Народното събрание в определения срок.

Направиха се и изменения в стила и методите на работа на Министерския съвет и на министерствата. Правителството се освобождава от несвойствени дейности. Министерствата имат необходимите права да решават проблемите в рамките на предоставените им материални, финансови и трудови ресурси. От тях се изисква да го правят възможно най-добре.

В новите условия Министерският съвет обсъжда и решава преди всичко основни въпроси на държавното управление. Повечето решения имат нормативен характер, дълъг срок на действие и се отнасят за широк кръг от организации или граждани. Това налага да се повишават точността, обосноваването и законосъобразността на правителствените документи и добре да се организира тяхното изпълнение.

През 1976 г. правителството утвърди генерални схеми за специализация и концентрация на производството и за усъвършенстване на управлението в комплексите и министерствата. В тях намериха израз разработките по мултипликационния подход, който позволи да се разкрият резерви за динамичен и ефективен икономически растеж.

Специализацията и концентрацията е сложен процес и в някои отрасли, особено в машиностроенето и електрониката, той ще продължи през цялата петилетка. Сполучливото му завършване ще улесни изпълнението на плана за обществено-икономическото развитие. Всяко забавяне и колебание разкъсва производствените връзки, задълго нарушава взаимното изпълнение на договорите и кооперираните доставки и пречи да протича нормално възпроизводственият процес. Правителството взема мерки този процес да се из-

вършва навреме, да се усъвършенствуват връзките между стопанските и административните органи.

Министерският съвет преустрои управлението на комплексите и министерствата на основата на дву- и тризвенната система и прие нормативни актове за управление на икономиката през седмата петилетка, които съответствуват на сегашното развитие. Осигуряват се организационни и икономически предпоставки да се решават правилно проблемите на структурата на производството, концентрацията и специализацията. Ускорено да се внедряват научно-техническите постижения, рационално да се използват ресурсите, да се повишава качеството и ефективността.

Но нека признаем, че има стопански звена, където поради мудност, консерватизъм и формализъм нормативните актове не се прилагат резултатно. Необходими са по-строг контрол и възискателност, за да се ликвидира този недостатък още през 1977 г.

През отчетния период правителството предложи и Народното събрание прие девет проекта за нови закони или за изменение и допълнение на действащите. С тях се уреждат съществени въпроси на общественото развитие.

Наша грижа ще е — по-добро качество и ефективност на правната уредба на обществените отношения съобразно Конституцията.

Работата ни за осъществяване на партийната и държавната политика се подобрява с преминаването на Комитета за държавен и народен контрол към Министерския съвет. Бе прието съвместно постановление на Централния комитет на БКП и правителството „За по-нататъшно развитие и усъвършенствуване на контролната система в НРБ“.

Продължи процесът за подобряване на дейността и издигане ролята на окръжните, градските, районните и селските общински народни съвети. Министерският съвет им съдейства да се развият като самостоятелни творчески органи, да се повишава проблемността, актуалността и перспективността в тяхната работа. Взеха се мерки да се усъвършенствува структурата на изпълкомите на народните съвети, да се премахнат повтарящите се звена и да се намалява броят на административно-управленческия апарат.

През изминалата година народните съвети успешно ръководиха стопанския и социално-културния живот и организираха изпълнението на законите, постановленията и разпореденията на държавната власт. Разшириха се координационните и планоурегулиращите им функции.

Народните съвети съдействуват да се развива пропорционално народното стопанство и да се поддържа необходимото съответствие в развитието на отделните отрасли в

териториалните единици. Това подчерта и пленумът на Централния комитет на БКП за по-нататъшното развитие и усъвършенстване на териториалното и селищното устройство на страната.

Динамичен и ефективен икономически растеж

Другарки и другари! Изтеклата първа година на седмата петилетка е ново завоевание на развитото социалистическо общество. Националният доход е увеличен по предварителни данни с около 7 на сто в сравнение с 1975 г. и достигна 1740 лв. на човек. Това сочи динамичен и ефективен икономически растеж, социален напредък и стабилност на нашето социалистическо общество.

Постигнатото е още по-ценно, като се имат пред вид и значителните трудности. Продължи стагнацията на капиталистическия пазар и свързаните с това затруднения в търговията ни със западните страни. Растат цените на суровините и материалите, които купуваме. Поради лоши климатични условия част от получената реколта не бе прибрана и оползотворена. Но нека не премълчаваме и субективните слабости — лошата организация и ниската дисциплина в редица стопански и други звена.

Огромната работа за преодоляване на отрицателните фактори в нашето развитие, извършена от партията и правителството, създаде предпоставки да продължи възходът на българската икономика. Високият и стабилен икономически растеж на социалистическа България се откроява на фона на икономическата и социалната криза, обхванала капиталистическия свят.

През изтеклата година се положи сполучливото начало да се съчетава оптимално динамиката на икономическия растеж с по-висока ефективност на общественото производство и по-добро качество на продукцията.

Обществената производителност на труда нарасна с около 7 на сто в сравнение с 1975 г. и осигури целия прираст на произведения в страната национален доход.

Тази производителност дойде главно от икономията на жив труд. Известен дял имат и намалените материални разходи. За единица чиста продукция в промишлеността са направени с 1,5 на сто по-малко такива разходи, отколкото през 1975 г. и има около 120 млн. лв. икономия.

Държавният план за намалението на материалните разходи обаче не е изпълнен, а някои министерства дори увеличиха разхода си за единица продукция в сравнение с 1975 г.

Правителството взе мерки да се изпълняват националната програма за ефективно използване на суровините и ма-

териалите и програмите, разработени и утвърдени след Юлския пленум. Разходните норми се привеждат в съответствие с постиженията на съвременния научно-технически прогрес. В икономическия механизъм са предвидени за онези, които допускат да се превишат утвърдените норми, сериозни наказания и те ще бъдат прилагани строго.

Време е да се осъзнае от българските учени, конструктори и технолози, от ръководители и работници, че при изострящия се недостиг на суровини, материали, гориво и енергия в света и растящата им цена на международния пазар намаляването на материалоемкостта е един от най-важните фактори за икономически растеж и висока ефективност на общественото производство.

През 1976 г. фондовъоръжеността на труда на един зает в материалното производство се увеличи с повече от 9 на сто. Но тя продължава да расте по-бързо от обществената производителност на труда, което забавя растежа на ефективността.

Министерският съвет прави необходимото да се ускори усвояването на новите производствени мощности, да се повиши сменността и сменният режим на работа и да се съкращават престойте на машините и съоръженията. Подобрява се организацията на производството и труда, дейността на ремонтното и инструменталното производство. В инвестиционната политика се предоставят с предимство капитални вложения за реконструкция и модернизация и за комплектуване на производствените мощности. Снабдяването със суровини, материали и резервни части е по-ритмично. Заплащането на труда се свързва със степента на използване на производствените мощности и се поощрява съвместяването на професиите. Изисква се по-строга производствена и технологическа дисциплина.

Сполука за нашата икономика е, че произведе жизнено необходимите ни изделия. На тази основа се осигури нормален възпроизводствен процес и активна външноеконотическа дейност. Показателите по редица важни производства обаче не бяха достигнати. Страната не получи планираните количества торове, сярна киселина, контейнери, пишещи машини, цимент, памучни платове и някои видове зеленчукови консерви. Това създаде някои затруднения в икономиката и в снабдяването на населението.

Правителството ще отделя специално внимание и грижи за производството на повече, с по-високо качество и най-добра структура изделия. Само по този начин ще може да се поддържа равновесно развитие на икономиката и по-пълно да се задоволяват потребностите на трудещите се.

През 1976 г. печалбата при съпоставима база се увеличи с 15 на сто в сравнение с 1975 г. Но има министерства и

ведомства, които не реализираха предвидената по държавния план печалба. Голямо е неизпълнението в Министерството на земеделието и хранителната промишленост — главно поради съществени слабости в организацията и ръководството на селскостопанското производство и неблагоприятни климатични условия; в Министерството на машиностроенето и металургията — от незадоволително изпълнение на кооперираните доставки и допуснати загуби от нереализирана и бракувана продукция; в Националния строителен комплекс — вследствие на превишени норми за материални и трудови разходи, непълно използване на строителната техника и неспазване на нормативите за времетраене на строителството.

Главната причина да не се изпълни планът за печалбата е преразходът на материали спрямо планираните и загубите от брак, глоби, неустойки и денгуби.

Трудовите колективи следва по-рационално да оползотворяват вътрешните ресурси, да воюват за икономия на материални, трудови и финансови средства. Своевременно да покриват отклонените оборотни средства с допълнително осъществена печалба и да осигуряват нормален възпроизводствен процес.

Държавният бюджет за 1976 г. е изпълнен успешно. Приключихме с предвиденото превишение на приходите над разходите. Бяха направени значителни икономии от непроеизводствени разходи. Неизпълнението на плана по качествените показатели обаче ще засегне баланса на бюджета през тази година.

Качеството на продукцията бе един от големите проблеми на годината. Държавният план е изпълнен. Делът на стоките с оценка „К“ и „I“ се увеличи с 4,4 пункта. Но място за самоуспокоение няма. Качеството на редица индустриални изделия изостава от изискванията.

Приетата неотдавна национална програма за качеството на промишлената продукция през седмата петилетка предвижда условия и средства, за да се решава този труден проблем. Голяма е сега отговорността на всички, които проектират, внедряват и произвеждат.

Научно-техническият прогрес е важен двигател на икономическия растеж, на ефективността в общественото производство и в качеството на продукцията.

Имаме някои значими научно-технически постижения. Те повишиха международния престиж на родната наука и техника и разшириха възможностите ни на международния пазар. В общественото производство бяха внедрени 5680 научно-технически резултати. Около 60 на сто от тях са усъвършенствувани в нови изделия и технологии. През изтеклата

година само в машиностроенето е обновена повече от 20 на сто от продукцията.

Планът налага да се издига още повече значението на научно-техническия прогрес. Да се постига умножаващ ефект в етапите на създаване, внедряване и разпространяване на научно-техническите постижения. Да се обновява продукцията и да се създава запас от научни идеи и технически решения.

През 1976 г. модернизацията, реконструкцията и разширението на съществуващите производствени мощности станали основно направление в инвестиционната ни политика. Относителният дял на капиталните вложения за тази цел достигна 67 на сто за отраслите на материалното производство. Това ще се отрази благоприятно върху ефективността и качеството.

Правителството изразява увереност, че научните работници, инженерите, техниците и икономистите, рационализаторите и изобретателите ще се включат в техническото переустройство на производството, за да се повишава ефективността на икономиката. Добра помощ в тази дейност могат да окажат и научно-техническите съюзи.

Значителен принос за интензификация на народното стопанство имат специализацията и концентрацията на производството чрез прилагане на мултипликационния подход. Основното производство е ешелонирано в зависимост от конструктивната и технологическата однородност на произвежданата продукция. Полагат се усилия да се задълбочава специализацията и концентрацията, като се развиват унификацията, стандартизацията и типизацията на изделията, възлите, детайлите и процесите.

През изтеклата година продължи да се усъвършенствува отрасловата структура на производството. Промислеността е вече основен отрасъл и осигури 54 на сто от националния доход по съпоставими цени. Енергетиката, металургията, химията и машиностроенето произведоха половината от промишлената продукция. Станата прогресивни структурни промени върте в отраслите.

През годината използвахме по-ефективно работната сила. В промишлеността, строителството и транспорта загубите на работно време от целодневни престои, отсъствия по болест, трудови злополуки и самоотлъчки бяха намалени с около 6,5 на сто в сравнение с 1975 г., а текущите престои на работниците — с 14 на сто. Известно намаление бележи и текучеството. Но място за задоволство нама — не бе достигнато планираното намаление на вътрешносменните загуби на работно време.

Трудовите ресурси са най-големият ни национален капитал и те трябва да бъдат максимално използвани. Това

изисква ръководствата на всички равнища на управление да създават най-добри условия за работа, бързо да внедряват научната организация на труда и производството и да прилагат системата от материални и морални стимули за стабилизиране на работната сила.

Сложността на съвременното производство и взаимозависимостта на отраслите и дейностите в народното стопанство изискват строг ритъм и пълна съгласуваност в работата на всеки комплекс и министерство, на всяка стопанска организация и трудов колектив. В борбата за образцова социалистическа дисциплина следва да използваме всички средства на нашето общество: административно въздействие, икономически механизъм, възпитателна работа, критика и самокритика.

За интензификацията на народното стопанство е решаващо да се разширява и задълбочава интеграцията със Съветския съюз и другите социалистически страни.

Нашата страна изпълнява задълженията си в изграждането на крупни обекти на територията на Съветския съюз в газовата, минно-металургичната и целулозната промишленост, далекопровода Виница — Албертирша и други.

Започнахме да строим съвместно със СР Румъния предприятие за тежко машиностроене в района на Русе — Гюргево. Подписахме със страните — членки на Съвета за икономическа взаимопомощ, редица спогодби и договори за специализация и коопериране и за съвместно създаване на производствени мощности.

Взаимният стокообмен с братските социалистически страни през 1976 г. нарасна в сравнение с 1975 г. с 12,5 на сто. В Съветския съюз бе осъществен 54 на сто от нашия износ, а общо на социалистическия пазар — 80 на сто.

При стокообмена ни с капиталистическите и развиващите се страни има положителни резултати в уравновесяването на постъпленията и плащанията. Износът ни в тези страни през 1976 г. се увеличи с 13,1 на сто в сравнение с предната година.

Продължи да се подобрява структурата на стокообмена, да нараства продукцията с висока степен на обработка. Делът на машините и съоръженията в общия износ на страната достигна 42 на сто. Въпреки добрите резултати обаче някои износители, като министерствата на машиностроенето и металургията, на електрониката и електротехниката, не осъществиха изцяло предвидения за годината износ.

По-нататъшното успешно развитие на международната интеграция и външнотърговските връзки зависят от високото качество на продукцията и строгата ритмичност на производството и доставката ѝ. Тук именно трябва да бъдат насочени главните усилия.

Резултатите от първата година на седмата петилетка доказват правилността на внушителната програма за динамичен и ефективен икономически растеж, очертана от Единнадесетия конгрес. Те говорят, че българският народ се стреми да претвори в дела стратегическата задача на седмата петилетка, изразена в призива „Ефективност и качество, качество и ефективност“.

Повишаване на жизненото равнище и усъвършенствуване на социалистическите обществени отношения

Другарки и другари! Динамиката на икономическия растеж и повишената ефективност и качество на общественото производство през 1976 г. ни позволиха да се придвижим значително в осъществяването на Декемврийската програма на партията за повишаване жизненото равнище на трудещите се.

Какви са фактите?

Реалните доходи на човек от населението нараснаха с 4,4 на сто, а средната месечна заплата на един зает в народното стопанство достигна 149 лв. Обществените фондове за потребление се увеличиха с 246 млн. лв., или с 6,7 на сто. След Юлския пленум бяха взети мерки да се повиши ефективността на социалните мероприятия и по-икономично да се изразходват средствата от обществените фондове за потребление.

По-голямото производство на стоки и нарасналата покупателна способност на населението повишиха стокооборотна на дребно, който достигна 8880 млн. лв.

Подобрява се и културата на търговското обслужване. Появиха се нови съвременни магазини и търговски центрове, разшириха се прогресивните форми в търговията.

Но не всичко бе наред в снабдяването на населението. През известни периоди в отделни райони не се доставяха необходимите количества мляко, трайни колбаси, плодове и зеленчуци. Поради ограничени възможности не бяха напълно задоволени нуждите на населението от строителни материали, отделни видове мебели и някои други стоки.

Министерствата на леката промишленост и на вътрешната търговия и услугите не са направили всичко необходимо, за да се задоволят потребностите на населението от модни и красиви разнообразни стоки. При нарасналата покупателна способност на народа това е от съществено значение.

През 1976 г. промишлените услуги за населението бяха увеличени с 13 на сто. По-добре се задоволяват потребностите за ремонт и поддържане на леки коли, електродомашински уреди, на радио- и телевизионни апарати.

Но ние знаем, че качеството и времетраенето на обслужването далеч не съответствуват на нарасналите изисквания на българския гражданин, и вземаме мерки услугите да се подобряват.

Развитие отбелязаха съобщителните услуги. Заработиха 75 хиляди нови телефонни поста, увеличиха се направленията в автоматичната мрежа за окръжните градове. Имаме нова радиопредавателна станция и четири телевизионни предаватели. Но хората са в правото си да искат да се подобряват културата и качеството на съобщителните услуги.

През годината бяха построени общо 67 200 жилища, в това число 57 360 по линия на държавното и кооперативното строителство. Планът бе преизпълнен с 6 на сто. В столицата зарадвахме новодошци с 14 хиляди жилища. Изказвам благодарност на строителите за техния самоотвержен труд и увереност, че със съдействието на държавните и обществените органи и организации, на целия народ те ще изпълнят жилищната програма през седмата петилетка.

В детските градини са обхванати вече 75,5 на сто от децата от три до седем години, а в постоянните детски ясли — 17 на сто от децимата до тригодишна възраст.

Успехи има и в здравеопазването. В масовите профилактични прегледи бяха обхванати близо 2 милиона души. Относителният дял на диспансеризираното население нарасна 52 на сто.

Намалява временната нетрудоспособност. Броят на заболяванията от остри заразни болести е с 35 на сто по-малко в сравнение с 1975 г. Активните санитарно-противоепидемични мерки предпазиха страната от опасни инфекции. Продължи концентрацията и специализацията на болничния леглови фонд. Изостава обаче качеството на медицинското обслужване. Това изисква именно в тази насока Министерството на народното здраве да положи повече усилия.

През годината в почивни домове и детски лагери са поживали 1 170 000 души. Извън страната като туристи са пътували половин милион български граждани.

Продължи развитието на образователното дело. Построени са нови училища с близо 29 хиляди места. Учащите се във всички видове и степени учебни заведения са 1520 хиляди. Висшите учебни заведения подготвиха нови 16,6 хиляди млади специалисти. В студентските общежития са осигурени нови 4000 места.

Задачата сега е да се повишава качеството на обучението; да се подобрява трудовата и професионалната подготовка на младежта; на дело да се съчетава обучението с производителния труд. Да се съгласуват силите на дър-

жавните органи и обществените организации за изграждане на комунистически мироглед у младото поколение, за неговото нравствено и естетическо възпитание и физическо укрепване. А заедно с това системно да се повишава и образователното равнище на активно заетите в производството трудещи се.

Комплексът „Художествено творчество, културна дейност и средства за масова информация“ се утвърждава като обществено-държавен орган за координация и ръководство на културните процеси в страната. Извършена е значителна работа по създаването и разпространението на естетическите ценности. Изкуството, културата и средствата за масова информация допринасят за духовно извисяване на българския народ и за изграждане на хармонично развит, съвременна социалистическа личност. Приета е програма за всенародно естетическо възпитание на трудещите се и младежта. Издигна се авторитеът на българската социалистическа култура далеч зад пределите на страната.

Дейността по опазването, подобряването и възстановяването на природната среда се разшири и преустрои.

За тази благородна цел са разходвани около 115 млн. лв. За съоръжения за очистване на водите са използвани капитални вложения с 30 на сто повече от 1975 г. В строеж сега са 15 градски пречиствателни станции. Увеличени са средствата за опазване на почвата и за пречистване на въздуха. Стремим се тези съоръжения да се изградят успоредно с производствените мощности.

Буди безпокойство обаче обстоятелството, че са усвоени само 84 на сто от планираните средства. Редица министерства и стопански организации не работят добре по опазването и възстановяването на околната среда. Особено ни тревожи замърсяването, което предизвикват циментовите заводи, и вземаме необходимите мерки.

Правителството утвърди програми за очистване районите на циментовите заводи; за ускорено изграждане на пречиствателни съоръжения на Кремиковския металургичен комбинат, на МК „Георги Дамянов“ край Пирдоп и на комплекса „Марица-изток“. Предстои да утвърдим програми и за други райони. Ще се внедри нормативна база, която уточнява дейностите по опазването, възстановяването и подобряването на природната среда. Въвеждат се икономически стимули и санкции, за да се свържат по-добре колективните и обществените интереси.

Стремим се успоредно с издигането на техническото и технологическото равнище на производството да се създава благоприятна за човека работна среда, която да съответствува на съвременните нормативни изисквания за про-

странственост, хигиеничност и естетичност. Новата техника и технология да бъде не само високопроизводителна, но и безопасна за обслужване. Това поставя нови изисквания пред ръководителите, проектантите, конструкторите, дизайнерите и строителите.

Другарки и другари! Правителството и неговите органи насочваха усилията към изпълнение на Програмата на партията за развитие и усъвършенствуване на социалистическите обществени отношения, за утвърждаване на социалистическия начин на живот. Настъпиха прогресивни изменения в производствените отношения — все повече се сближават двете форми на собственост — общонародната и кооперативната. Аграрно-промишлените и промишлено-аграрните комплекси продължиха да се развиват като по-висша форма на икономическа и социална организация на село.

Нашата работническа класа умножава своите редици, повишава се нейната квалификация, съзнателност и трудова дисциплина. Селските труженици се сближават с работниците по условия на труда, начин на заплащане, социално осигуряване. Селскостопанският труд все повече се превръща в разновидност на индустриалния. Хубавейт българските села, създават се все по-благоприятни условия за живот и развитие на селските жители. През изминалата година бяха увеличени размерите на някои пенсии на земеделските стопани, бе уредено и правото да получават част или пълния си размер от пенсията си, когато работят.

Положителни промени има и при служещите. Административният апарат става по-оперативен, намаляха разходите за неговата издръжка.

Една от главните насоки в развитието на обществените отношения у нас е разгръщането на социалистическия демократизъм. В редица документи, които правителството прие, и по-конкретно в Правилника за организация на стопанската дейност, получиха развитие прякото и представителното участие на работниците в управлението на стопанските организации, повиши се ролята на професионалните съюзи. Насрещният план допринася трудещите се да участвуват в създаването на по-добра организация на производството, да се разкриват допълнителни възможности да нараства обществената производителност на труда и качеството на продукцията.

Национален и класов дълг на професионалните съюзи е да разгръщат творческата инициатива и енергия на милионите труженици, да съдействуват да укрепва социалистическата дисциплина, у всеки работник да има чувството, че е отговорен за съдбата и разцвета на социализма.

Гражданите на социалистическа България имат широки права и свободи, осветени от Конституцията и гарантирани

от социалистическия строй. Реалният социализъм у нас показва и непрекъснато потвърждава своите предимства пред капитализма и в хуманната област, осигурява социална справедливост и социално равенство. Спазват се социалистическата законност и правовият ред. От всички органи и организации се изисква да уважават достойнството на човека и да създават условия за неговото развитие. Това е в пълно съзвучие с изискванията на Заключителния акт на общоевропейското съвещание в Хелзинки.

Едно от основните права на гражданите в България е правото на труд. То има жизнено значение за всеки член на обществото. Същевременно се повишават изискванията към носителите на това право. Вземат се мерки то да се осъществява по полезен за обществото и личността начин.

Подобрява се системата за заплащане на труда. Неотдавна бе прието постановление за усъвършенствуване на организацията на работната заплата. Цели се да се създадат действителни условия да се обвързват размерът и динамиката на средствата за трудово възнаграждение с резултатите от работата. Новата организация ще поощрява приноса на трудещите се в изпълнение на стопанските задачи, в повишаване на качеството и ефективността. Правилното използване на тези възможности ще увеличава доходите на всички, които произвеждат повече за обществото.

Правителството и неговите органи, изпълнителните комитети на народните съвети и обществените организации правят необходимото да укрепва общественият ред, да се предотвратяват правонарушенията. Основно начало в тази насока е предупредителната работа.

През 1976 г. бяха положени нови усилия да се повишава боеспособността на Българската народна армия, да се поддържа нейната бойна готовност на равнище, което отговаря на интересите на нашата държава и на Варшавския договор. Значителна е работата по укрепване на единството между народ и войска, а така също и на дружбата и сътрудничеството на нашата войска с останалите братски армии и преди всичко с великата Съветска армия.

Правителството и занапред ще бди да укрепва социалистическият демократизъм и правов ред, строго да се спазва социалистическата законност, да се увеличава отбранителната способност на страната.

Нашето добруване — на всички и на всеки поотделно — зависи от самите нас. Нека заработим така, че за единица време да създаваме повече материални и духовни блага. Да сме непримирими към едностранчивия потребителски подход на отделни хора, да поставим сигурни бариери срещу егоистичния стремеж да се получава повече от общество-

то, а да се дава по-малко за неговия напредък. Това е железен закон на нашето развитие, тъй като можем да потребяваме само това, което произведем.

Външнополитическа дейност на правителството

Другарки и другари! И през 1976 г. правителството продължи да осъществява активна външнополитическа дейност в обстановка на по-нататъшно развитие на процеса на разведряване. Историческата заслуга за това принадлежи преди всичко на миролюбивата политика на Съветския съюз. Тя намери ново потвърждение и конкретизация на Двадесет и петия конгрес на КПСС.

Външната политика на българското правителство се ръководи от ленинските принципи на социалистическия интернационализъм, подкрепя на освободителната антиимпериалистическа борба на народите, мирно съвместно съществуване между държавите с различен обществен строй.

В съответствие с изпитания априлски курс на партията, на решенията на Единадесетия конгрес и на Централния комитет правителството работи да се задълбочава всеотдайното сътрудничество със Съветския съюз. Срещите и разговорите на другарите Тодор Живков и Леонид Брежнев са нов принос за обогатяването на българо-съветските отношения, за по-нататъшното сближаване между България и Съветския съюз във всички области на живота. Посещението на члена на Политбюро на Централния комитет на Комунистическата партия и министър на външните работи на Съветския съюз др. Андрей Громико у нас и разговорите му с българските партийни и държавни ръководители допринесоха по-тясно и плодотворно да се съгласуват външнополитическите ни действия. В редица срещи между представители на български и съветски държавни ведомства и политически организации бяха набелязани практически стъпки за единстводействието ни.

Антисъветизмът и провокационните кампании срещу Съветския съюз и други социалистически страни, които организират определени империалистически кръгове и институции, имат една цел — борба с комунизма и прогресивните сили в света.

Но с всеки изминат ден народите виждат, че още от победата преди 60 години на Великата октомврийска социалистическа революция Съветският съюз — първата страна на реалния социализъм — е най-искреният и убеден привърженик на мира. Комунистическата партия на Съветския съюз и съветското правителство са неуморни организатори не само на по-добър живот за съветските народи, но и ини-

циатори и осъществители в международен мащаб на мирното развитие и прогреса на човечеството.

Толкова по-голяма става днес и отговорността да се пази чисто знамето на Маркс, Енгелс и Ленин. Да се помни, че оръжието, което може да съкруши антисъветизма — този рецидив на „студената война“ — е пролетарският интернационализъм, здравата международна солидарност на всички прогресивни сили.

В духа на социалистическия интернационализъм продължиха да се развиват и нашите отношения с Германската демократична република, Полша, Румъния, Унгария, Чехословакия, Монголия, Куба, Виетнам, Корейската народнодемократична република и Лаос. Срещите на най-високо равнище дадоха нов тласък на братското сътрудничество и взаимната помощ между страните от социалистическата общност. Главно поле за действие е сътрудничеството в рамките на Съвета за икономическа взаимопомощ. Нашата страна разширява и усъвършенствува това изпитано сътрудничество на базата на Комплексната програма за по-нататъшно задълбочаване и развитие на социалистическата икономическа интеграция.

Народна република България участва дейно и в Организацията на Варшавския договор. Тя дава творчески принос да се осъществява единната линия на страните — участнички в организацията, насочена към запазване на мира и задълбочаване на разведряването.

През изминалата година още повече нараснаха връзките ни с развиващите се страни. В изпълнение на своя интернационален дълг нашата страна оказва многостранна помощ на младите държави с прогресивна ориентация. Според възможностите си тя даде своя дял за победата на анголския народ.

Важна роля за развитие на отношенията ни с Индия и Либия изиграха посещенията на другаря Тодор Живков в тези страни.

Разшири се сътрудничеството с Ирак и Иран, за което съдействаха нашите посещения там. У нас гостуваха ръководни правителствени дейци от Ангола, Мозамбик, Народнодемократична република Йемен, Танзания, Етиопия, Сомалия и други. Подписани бяха важни документи, които предвиждат да нараства икономическото, научно-техническото и културното сътрудничество с тези страни.

Миналата година България бе домакин на среща на „кръглата маса“ по въпросите на индустриализацията на селското стопанство, организирана от ЮНИДО, и международна среща на селски сродни партии и движения. В тях участваха представители на много страни, с които устано-

вихме полезни контакти. Успешно беше посещението на делегацията на Организацията за африканско единство.

Всички тези връзки и инициативи издигат авторитета на България и съдействуват да укрепват мирът и сигурността в света. Като се ръководим от тази благородна цел, неизменно поддържаме своята позиция за мирно и справедливо решаване на кризата в Близкия изток. Народна република България приветствува и напълно подкрепя градивните, справедливи и реалистични предложения за мирно уреждане на блискоизточната криза, направени от генералния секретар на Централния комитет на КПСС в речта му пред конгреса на Съветските профсъюзи. Нашата страна води последователна политика за активизиране на двустранните отношения с развитите капиталистически държави. Станаха редица важни срещи и контакти. Нека споменем посещенията на президента на Австрия у нас и на председателя на Министерския съвет на Народна република България в Австрия, визитата на българския министър на външните работи в Холандия, посещенията на министрите на външните работи на Франция, Португалия и Дания в нашата страна. В България гостуваха министърът на земеделието и заместник-държавният секретар на САЩ. Продължиха да се развиват отношенията ни с ГФР, Италия и Англия. Осъществени бяха консултации и с редица други страни.

Важен дял във външнополитическата дейност на правителството заемаха усилията да намалява напрежението и се ликвидира опасността от нова война в Европа и в света. Искам да подчертая значението на инициативата да се сключи Световен договор за неупотреба на сила, чието осъществяване ще тласне напред процеса на разведряване. България подкрепи енергично предложенията на Съветския съюз по въпросите на разоръжаването, направени пред различни авторитетни международни форуми. Тези предложения бяха посрещнати положително от повечето страни. Ето защо у нас предизвикват разочарование опитите по време на посещението на държавния секретар Ванс в Москва Съединените американски щати да получат едностранни военни предимства. Това би застрашило сигурността на Съветския съюз и на другите страни от социалистическата общност и фактически би поставило под въпрос досегашните резултати по ограничаване на стратегическите оръжия. Но ние не се съмняваме, че здравият разум ще надделее, че ще бъде постигнат напредък в тази важна за световния мир област, което е от полза за всички народи.

Нашата страна води принципна политика да се изпълняват договореностите от Хелзинки. Сега се намираме в период на усилена подготовка на Белградската среща, която трябва да допринесе за по-нататъшно укрепване на сигур-

ността и развитие на сътрудничеството в Европа. Народна република България е съавтор на предложението на Политическия консултативен комитет на Варшавския договор — всички страни, подписали Заключителния акт от Хелзинки, да не употребяват първи ядрено оръжие една срещу друга. Ние дейно участвуваме в преговорите във Виена за съкращаване на въоръжените сили и въоръженията в Централна Европа. Заедно с другите братски държави работим настойчиво за съгласуване на практически мерки, основани на принципа на еднаквата сигурност.

В съответствие с духа на Хелзинки нашата страна активно подкрепи предложението да се свикат общоевропейски конгреси за сътрудничество в областта на транспорта, енергетиката и опазването на околната среда. Тя отдава голямо значение и на инициативата на Съвета за икономическа взаимопомощ за взаимноизгодни отношения с Европейската икономическа общност.

Народна република България неизменно полага големи усилия за мира и сигурността на Балканския полуостров. Нашата страна твърдо следва своята принципна, неповлияна от конюнктурни съображения миролюбива външна политика към своите съседи.

През 1976 г. бяха осъществени политически контакти и разговори със Социалистическа федеративна република Югославия по въпроси от взаимен интерес. Продължи да се развива с добри темпове икономическото сътрудничество. Ние и занапред ще работим активно да се разширяват и задълбочават българо-югославските връзки в интерес на двата братски народа.

Можем да бъдем доволни от развитието на отношенията с Турция и Гърция. Посещенията на др. Тодор Живков в тези страни допринесоха да се стабилизира взаимноизгодното двустранно добросъседско сътрудничество и да укрепва мирът на Балканите.

Както и преди, правителството на Народна република България полага усилия за благоприятно развитие на международържавните отношения с Албания.

Градивната политика на Народна република България на Балканите е важен фактор за мира в тази част на Европа. Тя намира международно признание и се ползува със заслужен авторитет.

Важен резултат от нашата външнополитическа дейност са големият брой двустранни договори и протоколи и участието на нашата страна в многостранни международни актове.

През 1976 г. Народна република България сключи 48 спогодби и подписа 82 протокола в различни области на

икономиката и културата. Наред с това ратифицира или се присъедини към 19 многостранни международни договора.

И през 1976 г. стремежът на правителството беше външнopolитическата дейност да дава максимален принос в изграждането на развитото социалистическо общество. Все повече да се превръща в материална сила, да участва в увеличаването на производителните сили на нашата родина. На това обръна сериозно внимание и Юлският пленум. Правителството предприема мерки да се усъвършенствува дейността на ведомствата от системата на международните отношения.

Искам да подчертая, че личната инициатива и неуморната дейност на първия секретар на Централния комитет на партията и председател на Държавния съвет на Народна република България др. Тодор Живков са от решаващо значение, за да може правителството да води плодотворна външна политика и нашата страна да има свой авторитет в международния живот. *(Ръкопляскания)*

Изработваната от Централния комитет на Българската комунистическа партия и следвана от правителството външна политика отговаря изцяло на жизнените интереси на българския народ. Тази политика има пълната подкрепа на всички държавни и политически институции в страната, на нашата общественост, на целия народ. Като се опира на тази подкрепа и черпи сили от нея, правителството и занапред ще изпълнява неотклонно конгресните директиви в областта на международните отношения.

Уважаеми народни представители! Като представя на вашето внимание своята дейност за изминалата година и сочи някои достижения, правителството същевременно съзнава своята отговорност за онова, което не е успяло да извърши.

Нашият стремеж е икономиката да се развива така, както е предвидено в Основните насоки на Единадесетия конгрес и в Закона за общественое-икономическото развитие на страната през седмата петилетка. Знаем, че ще е трудно, но това още повече ни задължава да стегнем силите на държавните и стопанските органи, за да могат изоставащите да се изравнят с тези, които навреме и качествено изпълняват задълженията си към народа и нашата социалистическа държава.

Най-важната работа е да се изпълни планът, който Народното събрание прие на своята предишна сесия. Няма да се спирам на показателите — те са известни. Искам само да подчертая, че задачите са големи, което е закономерно, и че за да ги изпълним, следва да впрегнем всеки фактор поотделно и всички комплексно, за да получим планирания ефект.

Съдбата на плана е в ръцете на работническата класа, ча трудещите се от селата, на интелигенцията. Повелята е — да се постига от всекиго всеки ден, всяка седмица високо качество и ефективност в работата. Разкриването и използването на вътрешните възможности ще осигурява производството на допълнителна продукция. Важно е и бързо да се внедряват научно-техническите постижения от съответните ведомства и организации.

Планът за първото тримесечие на 1977 г. по обема на общата промишлена продукция е изпълнен 102 на сто. Това е добро начало за втората година на петилетката. Но в отделни отрасли и дейности се изостава неоправдано. Особено големи усилия са необходими, за да се достигнат показателите за производителност на труда, себестойност, качество, печалба.

Предстои огромна работа, за да се изпълни планът в селското стопанство: да се произведе достатъчно фураж, като своевременно и пълно се прибере, съхрани и използва най-целесъобразно; да се повиши равнището на развъдно-подобрителната и племенната работа в животновъдството; да се подобряват условията за работа във фермите. Ръководствата на окръзите трябва да осигурят производството на достатъчно пресни плодове и зеленчуци, за да се задоволяват целогодишно потребностите на населението.

Очакваме прелом в снижаването на себестойността на селскостопанската продукция и повишаването на ефективността на този важен отрасъл. Не можем да се примиряваме със слабости, които и през миналата година доведоха до значителни загуби. Стопанска пресметливост, зрял икономически подход в ръководството на всеки аграрно-промишлен комплекс, във всяка бригада и ферма, в работата на всеки механизатор и животновъд — ето какво ни е нужно.

Летописците на 1977 г. ще припомнят и за сполетялото ни тежко природно бедствие. Земетресението на 4 март т.г. отне живота на 125 български граждани и нанесе щети за над 200 млн. лв. Правителството с подкрепата на целия български народ взе бързи мерки да се окаже помощ на пострадалите семейства и да се възстанови ритъмът на живота в районите на земетресението. Нашата обща задача — на партията и държавата, на народа и правителството — е с високопроизводителен труд да компенсирате загубите. Позволете ми, другарки и другари, от трибуната на Народното събрание да изкажа нашето съчувствие на близките на загиналите и на всички, които пострадаха, както и нашата благодарност към онези, които спонтанно и жертвоготовно се притекоха на помощ, трудиха се и се трудят, за да се заличат последиците от природното бедствие.

Другарки и другари! Решенията на Единадесетия конгрес и на Юлския пленум намериха широк отклик в сърцето на нашия народ и бяха подети с искрена убеденост. Членовете на Българската комунистическа партия, на нейния верен боен съюзник — Българския земеделски народен съюз, и милиони отечественофронтовци самоотвержено се трудят за по-нататъшен разцвет и всестранен напредък на социалистическата ни Родина.

Славният Димитровски комсомол, героичните български профсъюзи, Отечественият фронт и обществените организации в нашата страна са всеотдайни участници в социалистическото съревнование и изпълнението на народностопанския план. Много очакваме и от българските жени — равноправни и активни участнички в социалистическото строителство.

Ние разчитаме и на помощта на средствата за масова информация, които са глашатаи на положителния опит и носители на здрава критика.

Вие, уважаеми народни представители, сте тясно свързани с народа, познавате условията в отделните производствени звена, възможностите и качествата на местните ръководни стопански кадри. Правителството разчита на вашата намеса и дейност. Помощта ви ще бъде една от най-ползотворните. Ще ви бъдем благодарни за усилията, които влагате да се решават големите икономически и социални задачи на нашето всестранно развитие.

Народна република България е наш общ дом, ние я изградихме в днешния ѝ достоен социалистически вид, ние сме, които ще я даруваме все повече с материални блага и висока култура!

Нека работим тъй, че да ознаменуваме 1977 г. — годината на славната 60-годишнина на Великата октомврийска социалистическа революция, и да посрещнем 100-годишнината от Освобождението на България с нова широка крачка към развития социализъм! (*Ръкопляскания*)

Председателствуващ Нинко Стефанов: Другарки и другари народни представители! Проекторешението по отчета на председателя на Министерския съвет, внесено от парламентарните групи на БКП и БЗНС, ви бе дадено предварително.

(Текстът на проекторешението — приложение № 7, I)

Поради това моля народните представители да вземат отношение и по него.

Пристъпваме към разисквания по отчета.

Има думата народният представител Пенчо Кубадински.

Пенчо Кубадински: Другарки и другари народни представители! С голямо внимание изслушах отчета за дейността на правителството през изминалата година, изнесен от председателя на Министерския съвет др. Станко Тодоров. Изтеклата 1976 г. е първата година от седмата петилетка, първата година под благотворното влияние на решенията на Единадесетия партиен конгрес и на Юлския пленум на Централния комитет на партията. Тя ще влезе в летописа на социалистическото строителство у нас като година на вдъхновен и плодотворен труд и се отличава с огромен политически и трудов подем, с ярко изявеното единство и сплотеност на народа около партията, около нейния Централен комитет.

Искам да подчертая, че конституционното задължение правителството ежегодно да се отчита пред парламента, пред народните представители се посреща добре от всички трудещи се у нас. Издига се още повече авторитетът на Народното събрание. Това е проява на дълбоко демократичната същност на нашата политическа система. На народните представители се предоставя възможността да вземат отношение по проблемите в отчета и със своите изказвания и препоръки, с утвърждаващите и критични бележки да окажат съдействие в неговата по-нататъшна дейност. В същото време народните представители, запознати с проблемите, по които работи правителството, ще бъдат по-добре подготвени в своята отговорна обществено-политическа и стопанска дейност.

Отчетът на правителството дава пълна картина както за осъществяването на социално-икономическата политика на партията, така и за международната дейност на държавата, осъществявана под прякото и близко ръководство на Централния комитет на партията и на др. Тодор Живков.

Правилно в изложението на председателя на Министерския съвет се сочат както големите успехи, постигнати през миналата година, така и нерешените все още проблеми и съществуващите недостатъци в дейността на държавните и стопанските органи и организации. Същевременно вярно са очертани и задачите, произтичащи от решенията на Единадесетия конгрес на партията и Юлския пленум на Централния комитет, които правителството ще продължи да осъществява за по-нататъшния възход на страната ни.

През 1976 г. социалистическа България направи нова успешна крачка в изграждането на развитото социалистическо общество. Увеличаването на националния доход със 7 на сто в сравнение с 1975 г., прираст, постигнат главно с повишаване на обществената производителност на труда, говори, че посоката, която сме избрали, е вярна, че мероприятията, осъществявани от правителството, са добро

начало в изпълнението на поставената от партията стратегическа задача — динамиката на икономическия растеж да се съчетава с по-голяма ефективност в общественото производство, по-високо качеството на продукцията. Ударението се поставя преди всичко върху растежа на производителността на труда, на ускореното внедряване на научно-техническите постижения, на модернизацията и реконструкцията, концентрацията и специализацията на промишленото производство и по-доброто използване на основните производствени мощности при строг режим на икономии.

Изпълнена е огромна строителна програма, постигнати са значителни успехи във всички сфери на материалния и духовния живот на страната. В духа на решенията на Единнадесетия конгрес на партията и на мероприятията на Юлския пленум на Централния комитет продължи да се усъвършенствува отрасловата структура на производството. Промислеността още повече се утвърди като основен народно-стопански отрасъл и осигурява над 51 процента от националния доход.

С удовлетворение можем да приемем констатацията в отчета на правителството, че през изтеклата година енергетиката, металургията, химията и машиностроенето са произвели половината от промишлената продукция.

Повишеният икономически потенциал на страната даде възможност да нараснат реалните доходи на човек от населението, да се увеличат обществените фондове за потребление, да се придвижим напред в изпълнение Декемврийската програма на партията за повишаване на жизненото равнище на трудещите се.

Другарки и другари народни представители! От постигнатите големи резултати, които нашият народ завоюва, не бива да настъпва никакво самоуспокоение. Сега главното е да ги затвърдим и умножим, да преодолеем допуснатите слабости, да създадем условия за успешно изпълнение на седмата петилетка.

Ние чухме от отчета на правителството, че все още има редица нерешени проблеми, не се използват всички възможности, с които разполагаме. Необходимо е, съблюдавайки ленинските принципи на стопанисване в духа на решенията на Юлския пленум, да организираме нашата работа още по-добре, за да получим максимален народностопански ефект.

Искам в тази връзка да се спра на някои въпроси.

Изтеклата година беше фактически първата, през която нашата страна, основната част от трудещите се преминаха на петдневна работна седмица. Това е голямо завоевание, едно от големите завоевания в областта на социалната по-

литика на партията. Пет дни работа вместо шест, два дни почивка вместо един — това всеки трудещ у нас по достойнство оценява. Правилно се оказва становището на Централния комитет на партията, че нашите трудови колективи, възмъжали и придобили своята квалификация и обществено съзнание, в рамките на пет дни могат да изпълнят предначертанията на партията, на правителството, на плана за обществено-икономическото развитие на страната.

И все пак не можем да бъдем доволни от направеното, особено що се отнася до цялостното подобряване на трудовата дисциплина, за която др. Тодор Живков говори на неотдавнашния пленум на Националния съвет на Отечествения фронт и на други места. На своя Юлски пленум Централният комитет на партията постави задачата да бъдат разкрити и най-пълно оползотворени големите възможности, които ни предоставят основните производствени фондове, силите и умението на укрепналата многомилionenна армия на социалистическите труженици и богатият опит, натрупан от нашите стопански ръководители.

Едно от условията за постигането на тази цел е да се създаде добра производствена и технологическа организация, ред и образцова социалистическа дисциплина, както правилно се посочва в отчета на правителството. Да се издигнат съзнанието, активността и инициативността на широките трудови маси, да се повишава отговорността на стопанските ръководители. Създаването и поддържането на висока социалистическа дисциплина е голям въпрос с изключително важно икономическо и политическо значение. Успех в това направление ние ще постигнем, ако въпросът за дисциплината стане кръвно дело на партийните, на държавните и стопанските органи, на обществените организации — профсъюзите, Комсомола, в това число и на Отечествения фронт. Едни като ръководители, други като преки организатори и изпълнители, всеки на своето място трябва да носи съответната отговорност и да гледа на въпроса за дисциплината не като кампания, а като постоянна задача, като стил в работата в предприятието, ведомството и службата.

Особено важно значение има дисциплината във взаимоотношенията между кооперираните предприятия. Например помпостроителният комбинат „Георги Димитров“ във Видин е коопериран с няколко други предприятия в страната към Министерството на електрониката и през първото тримесечие на тази година е трябвало да получи 23 334 електродвигателя, а е получило 19 745. Длъжници са му Силнотокният завод, София — с 548 двигателя, Заводът за асинхронни електродвигатели в Пловдив — с 523, „Елпром“, Троян — с 2517 двигателя. Неритмично го снабдяват с чу-

гунени отливки и Карловският тракторен завод. Това много затруднява този Видински завод. А 60 на сто от продукцията му влиза в нашите износни листи за Съветския съюз, Германската демократична република, Куба и други страни и заводът е обявен за валутен завод. Такива примери могат да се посочат и за други предприятия.

Необходимо е да се потърси най-строга отговорност от всеки, който не спазва и руши дисциплината, действа демобилизиращо и деморализиращо върху трудовите колективи, смущава нормалния ритъм на общественото производство, затруднява изпълнението на плановете на някои промишлени предприятия, особено при неизпълнение в срок на кооперираните доставки.

Другарки и другари! Главното в дейността на партията е грижата за човека. В тази връзка искам да се спра на програмата за жилищното строителство, което прави чест на нашия Централен комитет, за което голяма заслуга има и правителството на Народна република България. Жилищният проблем е ахилесовата пета на всяка социална политика, главното в борбата на партията за подобряване на жизненото равнище на трудещите се. Този въпрос беше разгледан много сериозно на Единадесетия партиен конгрес и изтъкнат като един от големите проблеми на социалната политика на партията. Фактът, че през петилетката се планира да бъдат построени над 470 хиляди жилища, говори, че за изпълнението на тази изключително напрегната задача ще се заделят много средства, материали и трудови ресурси.

Какво значи 470 хиляди нови жилища? Това означава само за петилетката ние да въведем в нови домове около един милион и двеста хиляди жители на страната. И ако с такъв темп продължим и през следващата петилетка, ние ще решим този остър социален проблем.

При решаването на жилищния въпрос държавните органи и обществените организации трябва да изхождат от териториалното и селищното устройство на страната. Приетите по този въпрос от пленума на Централния комитет през месец март т. г. основни насоки поставят на качествено нова основа да се решават проблемите в териториален аспект. Тук трябва да се вземат предвид изискванията за повишаване ефективността на капиталните вложения, за комплексно изграждане и благоустрояване на населените места. Ние имаме твърде голям неизползуван жилищен фонд в крайградските селища. Трябва да го подобрим, трябва да заживее този фонд, което изисква подобряване на транспортните и съобщителните връзки, на услугите и редовните връзки на тия селища с централния град.

Може ли да решим този въпрос? Съвършено правилно беше подчертано на Мартенския пленум, че това е съвсем възможно, че тази задача ние трябва да изпълним.

У много хора съществува желание да живеят в по-малките селища, в къща с двор, с градинка, при тишина, вместо на седмия или на четиринадесетия етаж в някоя жилищна кооперация, в много случаи и при голям шум, замърсен въздух и т. н. Такова желание трябва да се поощрява. То ще доведе до използване на съществуващия годин жилищен фонд. Ние следва обаче да доведем докрай решенията на селищното териториално устройство на страната, като вземем всички мерки за опазване, за възстановяване на средата, в която живеят трудещите се. Това зависи само от нас.

Тук излизат на преден план конкретни проблеми и задачи, решаването на които не може да се пренебрегва при планирането и проектирането на развитието на отделните населени места и селищни системи. Имам предвид въпросите на комплексното обществено обслужване, което обхваща търговско обслужване, битово обслужване, комунален транспорт, съобщения, просвета, изкуство и култура, отдих и туризъм и др.

Искам особено силно да наблегна на въпроса за комуналния транспорт. Единството на селищната система налага комуналният транспорт да се разпростре между населените места на цялата селищна система и по този начин да се превърне в междуселищен транспорт, като се помисли и за тарифите. Населението на една система от селища е обединено от общността на местоприложението на труда, отдиха и общественото обслужване. Тази връзка, многократно подчертавана и от др. Тодор Живков, и особено на Декемврийския пленум, се проявява преди всичко чрез междуселищните пътувания на населението за трудови, културно-битови нужди, товарни превози и др. Аз смятам, че един от големите въпроси за укрепване на дисциплината в България играе редовният, системен, навременен автобусен и железопътен транспорт. Една бърза и редовна транспортна връзка може да накара много хора да се върнат към малките селища, да им придаде живот, да живеят там в условията на една чиста природна среда. Това безспорно ще даде своето благоприятно отражение както за оползотворяване на изоставения жилищен фонд, така и за възстановяване на силите на трудовите хора, за увеличаване на производителността на труда.

В този аспект стои и въпросът за изграждането на пътната мрежа. В редица места в страната междуселищните артерии са позанемарени. Обикновено икономическата сметка за прокарването и поддържането на пътища в перифе-

рийните територии и за по-малките села не е благоприятна, но само външно. Едно техническо поддържане на тази мрежа в сносен вид, както и на редовните съобщителни връзки в тях, безспорно ще доведе до оживяването на отделни райони, ще даде живот в тях, а оттам ще допринесе за намаляване диспропорцията в миграционните процеси.

Всичко това изисква партийните и държавните органи да провеждат неотстъпно утвърдените принципи на селищното устройство на развитие на страната. Смятам, че тук е голяма ролята и значението на обществените организации. Като най-масова общественно-политическа организация Отечественият фронт, чиято работа е предимно по местоживее-не с хората, има голям принос за създаване добри традиции в благоустрояването и разхубавяването на селищата, в мобилизиране населението за изпълнение на задачите, поставени от партията и народната власт, за усъвършенстване на социалистическия начин на живот. Използувайки натрупания опит, Отечественият фронт и в бъдеще ще работи за масовото участие на населението в развитието на селищните системи. Особено голям може да бъде неговият принос в областта на създаване на приветлива обстановка в селищните системи и в дома на българския гражданин.

Премавам към друг въпрос, който се поставя в отчета на правителството — опазването на природната среда. Кой сега я замърсява? Замърсяват я хората, замърсяват я промишлените предприятия със своите отпадъчни води и материали.

Към Министерския съвет е създаден специален Комитет за опазване и обогатяване на природната среда. Комитетът започна енергично своята работа. Но както се отбелязва и в отчета на правителството, безпокои фактът, че капиталните вложения в това направление не се усвояват. Готвят се нови програми за отделни промишлени райони на страната. Това е добре. Но има отдавна приети хубави програми, например за МК „Кремиковци“, за циментовия завод „Златна Панега“ и други, които не се изпълниха. Пет-шест постановления на Министерския съвет и утвърдени програми има за прочистване на въздуха в Кремиковци и Златна Панега и вместо да се потърси отговорност защо съответните министерства и ведомства не са изпълнили тези програми, утвърдени от правителството, сега се правят програми за нови пет години. Ясно е, че по такъв начин ние ще отлагаме, като утвърждаваме нови програми, а не търсим отговорност от строителите и от тези, които експлоатират големите предприятия, когато се създава обстановка за замърсяването на жизнената среда.

Като се изхожда от голямото национално значение на проблема, необходимо е да се създаде най-тясна координа-

ция в усилията на държавните и обществените органи, на които е възложено да се занимават с този въпрос. В тази насока трябва да се създаде атмосфера на нетърпимост към нарушителите на изискванията за опазването и обогатяването на природната среда, било то държавни предприятия, или отделни граждани и колективи.

Другарки и другари! Както бе подчертано в отчета на правителството, задачите за развитието на нашата икономика и култура през настоящата 1977 г. и през следващите години на петилетката са големи, но напълно реални и изпълними. Тези задачи са утвърдени от Народното събрание със Закона за плана за обществено-икономическото развитие на страната. И ние сме длъжни да обезпечим неговото изпълнение и преизпълнение. В това отношение освен държавните и стопанските органи и трудовите колективи голямо съдействие могат и трябва да окажат обществените организации, цялата общественост.

Постановките, които Централният комитет на партията даде за нов подход в провеждането на обществено-икономическата политика, за пълно обвързване на потреблението с производството, за повишаване на жизненото равнище в зависимост от обществената производителност на труда, за заплащането според количеството и качеството на вложения труд, създават нови импулси сред работническата класа и всички трудещи се за осъществяване предначертанията на нашата партия и народната власт.

Необходимо е всички държавни и стопански органи по новому да подхождат така, че техните действия да създават най-благоприятни условия за умножението на икономически ефект във всички производствени звена.

Както ясно бе посочено в отчета на правителството, задачите са сложни и трудни. Но под правилното и далновидно ръководство на Българската комунистическа партия, с голямото трудолюбие на нашия народ и безрезервната му подкрепа на априлската партийна линия, на братските ни връзки с народите на великия Съветски съюз и другите страни от социалистическата общност ние ще съумеем да ги изпълним.

Другарки и другари народни представители! И през тази година нашето народно правителство под ръководството на Централния комитет на Българската комунистическа партия и лично на др. Тодор Живков в своята външнополитическа дейност неотклонно е провеждало курс за укрепване на мира в света, в Европа и на Балканите. Тази политика се приема и одобрява от българския народ.

Цялата наша общественост с дълбоко удовлетворение посрещна конструктивните и реалистичните предложения за

по-нататъшно разведряване на международната обстановка, залегнали в речта на генералния секретар на Комунистическата партия на Съветския съюз др. Леонид Брежнев пред конгреса на съветските профсъюзи. Тази реч е още едно доказателство, че съветската страна е главната сила за запазване и укрепване на световния мир.

Народите на съветската страна се готвят да чествуват тържествено 60-та годишнина на великата Октомврийска социалистическа революция. Заедно с тях тази годишнина ще чествуват всички прогресивни хора в света. Българският народ ще посрещне тази славна годишнина с нови трудови победи, ще манифестира още веднъж горещата си любов към родината на Октомври, към Ленинската комунистическа партия. Трудещите се в Народна република България с дълбоко възмущение отхвърлят опитите на международната реакция, на всевъзможните антисъветски и антисоциалистически централи да хулят съветската страна и другите социалистически държави, да се намесват в техните вътрешни работи. Те плачат за шепа дисиденти, родоотстъпници, антисоциалисти и пропагандатори на студената война, а в същото време си затварят очите пред грубото погазване на правата и свободите на трудещите се в много капиталистически страни, пред убийствата на изтъкнати политически дейци, пред терора на чилийската хунта, пред расовата дискриминация. Тази широко замислена кампания не ще им донесе никакъв успех. Вече 60 години те хулят и клеветят съветската страна, а тя става все по-могъща и по-силна. С нея прогресивното човечество свързва своя стремеж и борба за мир, свобода, демокрация и социализъм. И колко правдиво и съвременно звучи народната мъдрост: „Кучетата си лаят, а керванът си върви“. И той ще върви, защото именно социализмът създава всички условия човекът, свободен от експлоатация и от угрозата да остане безработен, да се развива всестранно, да изявява своите творчески способности и дарования.

Уважаеми другарки и другари народни представители! Като приемам отчета за дейността на правителството, искам да дам израз на пълната подкрепа, която Отечественият фронт оказва на народното правителство, на неговата вътрешна и международна дейност.

Дружните усилия на държавните органи и обществените организации са солидна гаранция за претворяването в дела на предначертанията на Единадесетия партиен конгрес за изпълнение и преизпълнение на плана за 1977 г. и социално-икономическата програма за седмата петилетка, за разцвета на нашата социалистическа Родина.

Благодаря за вниманието. *(Ръкопляскания)*

Председателстващ Нинко Стефанов: Има думата на-
родната представителка Дража Вълчева.

Дража Вълчева: Другарки и другари народни предста-
вители! На настоящата сесия на Народното събрание ние
обсъждаме дейността на правителството за един изключи-
телно важен и плодотворен период от нашето развитие —
първата година на седмата петилетка.

Благоприятната международна обстановка, политичес-
кият и трудов ентузиазъм за изпълнение решенията на Еди-
надесетия конгрес и Юлския пленум на Централния коми-
тет на партията, чествуването 20-годишния юбилей на исто-
рическият Априлски пленум бяха главните предпоставки за
осъществяване политиката на партията за бърз растеж на
икономиката, за все по-пълното задоволяване на материал-
ните и духовните потребности на народа.

В доклада на председателя на Министерския съвет —
др. Станко Тодоров — с особена релефност изпъкват успе-
хите, които завоюва нашата родина под ръководството на
Българската комунистическа партия. Оптимистичната рав-
носметка на постиженията в различните области на живота
възбуждат всички трудещи се, изпълват с патриотична гор-
дост и творчество всеки български гражданин.

През отчетния период Министерският съвет извърши ог-
ромна организаторска работа за изпълнение на стратеги-
ческите задачи на нашето развитие за управление на ико-
номиката, за повишаване на ефективността в работата на
министерствата, за засилване на контрола по изпълнението
на нормативните актове.

Взеха се мерки за усъвършенстване структурата на
народните съвети, за подобряване на тяхната дейност по
ръководството на стопанските и социалните проблеми.

Ярък израз на успехите, които постигна Народна репуб-
лика България през 1976 г., е фактът, че националният до-
ход и обществената производителност на труда нараснаха в
сравнение с 1975 г. със 7 на сто, а реалните доходи на чо-
век от населението — с 4,4 на сто.

Днешната нова, внушителна панорама на социалистиче-
ска България е най-силният пример за преобразяващата
сила на ленинската априлска линия на партията.

Ние твърдо подкрепяме вътрешната политика на Цен-
тралния комитет на партията и народното правителство,
които мобилизират силите на нашия народ в борбата за из-
граждане на развитото социалистическо общество.

Горди сме и щастливи, че нашата партия, нашето прави-
телство утвърждават престижа и авторитета на Народна
република България на международната арена, че провеж-

дат на дело клаузите на Заключителния документ, приет в Хелзинки.

България е горда и щастлива със своята Комунистическа партия, с нейната правилна политическа линия, чиито дълбоки корени извират от великото марксистко-ленинско учение.

Ние сме горди и щастливи, че начело на партията и държавата стои верният син на народа, изтъкнатият деец на международното комунистическо и работническо движение, творецът и неуморният реализатор на априлската линия — другарят Тодор Живков.

Постиженията в Родината ние органически свързваме с нашата социална система — социалистическата, с братската и безкористна помощ и всестранныя интеграция с великия Съветски съюз и сътрудничеството с другите социалистически страни.

Нашите постижения ние свързваме и ще свързваме с името на забележителния ленинец, неуморния деец на световното движение за мир и прогрес, два пъти героя на Народна република България — другаря Леонид Илич Брежнев.

Антисъветизмът и провокациите срещу Съветския съюз, усилията на антикомунизма да отслабят притегателната сила на Съветския съюз и на неговата комунистическа партия са и ще останат безуспешни.

Делото на Великата октомврийска социалистическа революция вече 60 години победоносно шестува по всички кътчета на планетата. То е велико и вечно.

Другарки и другари! Във всенародния поход за успешно изпълнение решенията на Единадесетия конгрес, на Юлския пленум на партията, решенията на Политбюро и на Секретариата на Централния комитет по редица важни проблеми, на указанията на др. Тодор Живков за непрекъснато усъвършенстване на стила и методите на нашата работа и прилагането на новия подход активно се включиха и трудещите се от Пловдивски окръг.

Организаторската и политическата работа за осъществяване на стратегическата задача на петилетката — „Ефективност и качество — качество и ефективност!“, реконструкцията и модернизацията, концентрацията и специализацията и приложението на научно-техническите постижения допринесоха за мобилизирането на силите в окръга за изпълнение на обещанията за 1976 г. и реализирането на предвидения висок темп на икономическо развитие.

Промислените предприятия произведоха надпланова продукция за 32 330 000 лв.

Автотранспортът преизпълни плана за товарите с 80 000 т и превози в повече 3 638 000 пътници.

Търговските работници реализираха стокооборот над плана за 12 000 000 лв.

Пловдивските строителни работници предадоха на населението над 5500 апартамента и 2400 места в детските заведения.

Селскостопанските работници произведоха в повече спрямо 1975 г. 56 800 т плодове и зеленчуци, 38 000 т пшеница, ечемик, царевица и друга продукция.

Преизпълнени бяха и плановете за износа от всички отрасли.

Целият прираст на продукцията в отраслите на материалното производство беше постигнат в резултат на увеличената обществена производителност на труда.

Особено внимание в окръга беше отделено на въпроса за издигане качеството и техническото равнище на продукцията.

Относителният дял на стоковата продукция с оценка „на“ и „над“ световно равнище за отрасъл „Промисленост“ достигна 50,44 на сто.

Определени успехи се постигнаха и в областта на образованието, науката, културата, здравеопазването и материалното благосъстояние на трудещите се.

Успешно започнахме и втората година от седмата петилетка. Производствените планове и планът за износа за първото тримесечие са изпълнени.

Сега нашата организаторска и политическа работа, усилията на трудещите се са насочени за усъвършенствуване управлението на икономиката, за изпълнение решението на Политбюро на Централния комитет на Българската комунистическа партия за осигуряване поврат в селскостопанското производство, решението на Секретариата на Централния комитет за комплексно и последователно прилагане на икономическия механизъм в стопанските предприятия и организации и други, за ежедневно изпълнение на плана от всички производственици, от всяка производствена единица.

Постигнатите резултати обаче, както се посочи в отчета на правителството, не отговарят на възможностите на страната, в това число и нашите успехи — на възможностите на окръга.

Не бяха изпълнени някои натури и качествени показатели, не се направи всичко за укрепване на трудовата дисциплина, за изпълнение на Програмата за икономия на материални и енергетични ресурси, за ритмично снабдяване с материали, за най-целесъобразно използване на основните фондове, трудовия и научния потенциал на окръга.

В отчета на правителството правдиво е отразена огромната работа, която бе извършена по формирането на плана за седмата петилетка и по-специално за 1977 г.

Като изхождам от изключително голямото икономическо, социално, политическо и идеологическо значение на Постановление № 5 на Централния комитет на партията, Министерския съвет и Централния съвет на Българските професионални съюзи за усъвършенствуване организацията на работната заплата, искам да се спра на някои проблеми, които са тясно свързани с управлението на нашата икономика и с работната заплата.

Известно е, че при социализма работната заплата трябва да се изработва, че тя трябва да стимулира общественото производство и т. н. Тези принципи са в тясна връзка с планирането.

Министерският съвет с Постановление № 90 разпредели единния план за общественое-икономическото развитие на страната през седмата петилетка и задължи стопанските министерства и другите ведомства да осигурят цялостна обвързка на плановите. Колкото и да е неудобно, неприятно, налага се отново да говорим за забавяне на нормативни актове, за неизпълнение на срокове, за необвързки на планове дори и на заводи, чиято продукция е предназначена за износ. И другарят Кубадински се спря на този въпрос.

Окръжните ръководства проведохме много срещи с държавните стопански обединения, министерства и стопански организации, на които с големи усилия подписахме координационни протоколи, взаимно се задължихме да осигурим нормални условия за работа на стопанските предприятия и организации.

За съжаление десетки мероприятия не се изпълняват от министерствата и причиняват редица трудности в работата на предприятията. В разрез с протоколите и наредбите за планиране стопанските комбинати и държавните стопански обединения продължават да внасят частични изменения в плановите на предприятията, което се отразява неблагоприятно при комплексното обвързване на показателите (имам пред вид Обединените заводи „Рекорд“, Завода за дървообработващи машини, захарния комбинат „Васил Коларов“, Завода за запаметяващи устройства и др.).

Голяма част от времето на ръководствата на окръзите и предприятията е заето с разговори, срещи, преписки и хлопане по вратите на министерствата и обединенията за доказване на това, което не се нуждае от доказване. Най-често получаваният отговор на поставен пред дадено министерство проблем е: „Прави сте, но не можем да ви помогнем!“

Това справедливо предизвиква въпроса: „А кой, кой ще отговори на колективите, които не изпълняват плановите си задачи по независещи от тях причини?“ Пропуските в пла-

нирането, в материално-техническото снабдяване забавят в пълния смисъл на думата приложението на икономическия механизъм и ще създадат големи затруднения и при приложението на Постановление № 5.

Всички сме убедени в огромното значение на научно-техническия прогрес за високата ефективност и качеството на производството. Но за редица предприятия утвърдените от министерствата планове по техническия прогрес не обезпечават, не гарантират заложените високи темпове на качествените показатели. Предвиденото снижение на материалните разходи, повишаването на качеството и на производителността на труда не са осигурени с необходимите конструктивни изменения, нови технологии, оборудване, капитални вложения и др.

Извършената проверка на плановете по техническия прогрес в нашия окръг показва редица недостатъци. Само 44 предприятия от промишлеността, транспорта и строителството имат утвърдени планове от висшестоящите организации.

Например в плана на комбината за цветни метали „Димитър Благоев“ е предвидено за 1977 г. намаление на себестойността на продукцията с 5560 хил. лв. при запазване на условията и източниците за снабдяване със суровини. Утвърденият план по техническия прогрес осигурява ефект около 170 хил. лв. Откъде ще дойдат останалите милиони за намаление себестойността? Така беше и миналата година.

Нито специалистите на комбината, нито тези на министерството са в състояние да посочат откъде ще се получат останалите икономии. Може би Държавният комитет за планиране ще каже.

Основен недостатък на всички инженерни проекти за реконструкция и модернизация е липсата на комплексна оценка за икономическата им ефективност. По тази причина след въвеждането на обектите в експлоатация не винаги се постига необходимото повишаване на обществената производителност на труда.

Поради недостатъчно проучване на основните фондове, суровинните ресурси и други в проектите се предвиждат и доставят машини и съоръжения, които се оказват неподходящи или недоказват проектната си мощност (такива машини и съоръжения в Завода за свързочни материали има за 10 млн. лв., в Завода за асинхронни електродвигатели — за 4 млн. лв. и т. н.).

При разработването на плановете по техническия прогрес не се спазва изключително важната предпоставка — те да предхождат производствените планове на предприятията, т. е. да създават предварително условия за достигане на заложените качествени показатели.

Ние оценяваме голямата роля и задълженията, които имат окръзите, окръжните комитети, окръжните съвети, голямата роля на партийните и стопанските ръководства на предприятията, но с обикновени организационно-технически мероприятия и търсене само на вътрешни резерви не могат да се постигнат завишените изисквания към производството.

Недостатъчно внимание се отделя и на частичната реконструкция и модернизация, която в някои случаи дава по-добри резултати от тоталната реконструкция.

Все още предприятията са затруднени при внедряването на ефективни мероприятия за реконструкция и модернизация поради усложнени процедури за отпускане на високоефективни заеми, от липсата на изпълнител, валута, материали и др.

Ние сме съгласни с постановката да се ограничат децентрализираните капитални вложения, но тяхното почти изцяло ликвидиране спъва инициативите на предприятията и на народните съвети.

Предлагаме да се прецени и системата за стимулиране на развойната дейност, на развойните звена и ако се сметне за правилно, да се отчита тяхната работа не по броя на разработените и внедрените мероприятия, а по това дали те са осигурили изпълнение на качествените показатели на предприятията, които обслужват.

Нас ни вълнува и обстоятелството, че с бавен темп се извършва реконструкция и модернизация на напоителната система на нашия окръг, а напояването за нас е много, 67 на сто от земята се напоява. От това зависят и добивите и успехите на окръга и страната в селското стопанство до голяма степен. Също така се забавя или почти не се изграждат нови поливни площи.

Необходимо е да се увеличат капиталните вложения за реконструкция и модернизация, а средствата за нови поливни площи да се насочват там, където ефектът ще бъде най-голям.

Предлагаме приложението на икономическия механизъм в селското стопанство да се приведе в съответствие със специфичните особености на отрасъла, защото засега не съдейства в достатъчна степен за развитието на инициативата и творчеството на кадрите и колективите.

Прекомерно са централизирани фондовете, а това води до забавяне развитието на селското стопанство в някои райони, води до засилване на субективизма при планирането и до задържане социалното развитие на колективите, което е в противоречие с изискванията на Единадесетия конгрес за непрекъснато стимулиране духовното израстване на селскостопанските труженици.

Както в цялата страна, така и в Пловдивски окръг седмата петилетка ще бъде петилетка на незапомнено жилищно строителство. Голямата задача — построяването на 38 715 апартамента в нашия окръг, ни задължава на практика да превърнем строителството във всенародно дело.

Тази задача поставя пред нас и редица други проблеми.

На първо място — изграждането на необходимата материално-техническа база на строителството.

Този проблем ни занимава ежедневно. Той е известен на министерството много отдавна, но досега не е решен.

На второ място — планът по строителството трябва да се обвърже с плана за материално-техническото снабдяване. Това е задължително условие, особено по основните строителни материали: цимент и дървесина. За тази година нашият план не е обвързан. Необходимо е доставката на материалите да става също така ритмично. Досегашната практика пречи за равномерното и ефективното използване на работната сила и механизацията в строителството.

Време е да се ликвидира и практиката — капиталните вложения за инфраструктурата и общественото обслужване на жилищните райони да се отпускат след изграждането на жилищата.

Например в жилищния район „Тракия“ — Пловдив, за 80 000 жители се предвижда през седмата петилетка да се построят 16 392 апартамента за 112 000 000 лв. За инфраструктурата са заделени само 7 280 000 лв. при норматив съгласно Постановление № 23 на Министерския съвет 28 560 000 лв.

В отчета на правителството ясно се посочва, че сега министерствата имат необходимите права да решават възникналите проблеми. Това е много хубаво, но не се изключват строгият контрол, помощта и взискателността от страна на Министерския съвет.

Стратегическата задача, поставена от Единадесетия конгрес на партията — „Ефективност и качество — качество и ефективност!“ — с пълна сила важи както за правителствените документи, така и за работата на Министерския съвет, за ръководствата на отделните министерства и ведомства и т. н., защото както успехите, така и недостатъците в нашата работа многократно се мултиплицират и оказват влияние в колективите и селищата.

В заключение искам да уверя Централния комитет на Българската комунистическа партия и Народното събрание, че както досега, така и в бъдеще трудещите се от Пловдивски окръг ще бъдат единни и здраво сплотени около Централния комитет на партията, ще изпълнят с чест решенията на Единадесетия конгрес и Юлския пленум на Централния

комитет, достойно ще посрещнат 60-годишния юбилей на Великата октомврийска социалистическа революция.

Благодаря за вниманието! (*Ръкопляскания*)

Председателстващ Нинко Стефанов: Има думата на-
родният представител Ангел Димитров.

Ангел Димитров: Другарки и другари народни представи-
тели! Отчетът за дейността на правителството, изнесен от
другаря Станко Тодоров, предизвиква истинско чувство на
дълбоко и радостно удовлетворение. Той разкрива вълнува-
щата панорама на огромната съзидателна дейност, извърше-
на от нашия народ през 1976 г. под ръководството на Бъл-
гарската комунистическа партия.

Равносметката за 1976 г. — първата година на седмата
петиетка, изпълнила резултатите от самоотвержения труд
на народа, убедително потвърждава правилността на полити-
ческия курс, разработен и последователно осъществяван от
Централния комитет на партията.

Изминалата 1976 г. е още едно потвърждение на истина-
та, че Народна република България се развива с динамични
и устойчиви темпове, че цялата дейност на правителството
протича под огромното въздействие на решенията на Едина-
десетия партисен конгрес и Юлския пленум на Централния ко-
митет на Българската комунистическа партия.

Отчетът за 1976 г. е красноречив атестат, че страната ни
е направила нова широка и успешна крачка в своето общест-
вено-икономическо развитие, че е завоювала още един ви-
сок връх по възходящия път на строителството на развятия
социализъм.

Равносметката за 1976 г. е ново тържество на априлска-
та линия, която продължава успешно да се претворява в жи-
вота, да дава щедри плодове.

Главните позиции на тези успехи, техният първоизвор и
първотворец са далновидното политическо ръководство на
държавата и обществото; самоотверженият труд на българс-
кия народ за ускорено обществено-икономическо и културно
развитие на страната; всестраниното сътрудничество и брат-
ската дружба с великия Съветски съюз и страните от социа-
листическата общност. Тази триединна сила, нейната не-
спирно нарастваща резултатност е сърцевина на всестрания
и ефективен растеж, на социалния напредък и стабилност в
развитието на всички сфери на нашето социалистическо об-
щество.

Нашата Родина увеличи богатствата си, повиши жизне-
ното равнище на своите граждани. Основание да твърдим то-
ва ни дават много и убедителни факти. Ще посоча само три:

спрямо 1975 г. националният доход бе увеличен с около 7 на сто, реалните доходи на човек от населението — с 4,4 на сто, а обществените фондове за потребление — с 6,7 на сто.

Наред с устойчивото развитие на производителните сили постоянно се усъвършенствуват социалистическите производствени отношения, социалната структура и политическата организация на нашето общество; още повече укрепва неговото идейно-политическо единство.

Единадесетият конгрес постави задачата — с пълна сила да се развива процесът на повсеместната интензификация на народното стопанство, да продължи по-нататъшното динамично развитие и доизграждане на материално-техническата база на социализма чрез основна техническа реконструкция и модернизация, чрез най-рационално използване на създадените мощности. Тази задача се изпълнява успешно. Все повече в ръководството и управлението на обществено-икономическите процеси се утвърждава мултипликационният подход — ключът, който партията даде за ефективното решаване на глобалните, на кардиналните проблеми на нашето възходящо развитие. Ние всички разбираме, че голямата и сложна стратегическа цел изисква усилията на обществото да бъдат съсредоточени не само към постигане на мощен количествен ръст на народностопанския комплекс, но и към нови качествени изменения, които ще настъпят вследствие широкото приложение на най-новите постижения на научно-техническата революция.

Основно звено в общата верига от задачи, решавани през 1976 г. от Министерския съвет в духа на предначертанията на Единадесетия конгрес, бе борбата за последователно повишаване ефективността и качеството на работата във всички звена на народното стопанство, във всички сфери на живота. В съзвучие с изискванията на Юлския пленум Министерският съвет осъществява комплекс от мерки за преодоляване на стария подход в дейността на държавните органи, за неотклонно подобряване на своята работа по подготовката и изпълнението на решенията, за издигане културата и ефективността на управленческия процес. Може определено да се каже, че в дейността на Министерския съвет все повече се налага юлският стил, юлският подход, който сполучливо се пренася и в работата на народните съвети.

Пред българския народ 1976 г. откри широк простор за проявление на творческите му възможности в областта на икономиката, науката и културата, в обществената и държавната сфера. И наистина в изпълнение на партийната повеля през отчетната година правителството и неговите органи положиха усилия за по-нататъшното усъвършенствуване на социалистическата демокрация, като засилиха прякото и

представителното участие на трудещите се в управлението на нашето общество, работиха настойчиво за ускоряване на процеса за неотклонно демократизиране на държавния строй и създаваха условия за всестранен разцвет на личността, за все по-плътното сближаване на селяните-кооператори по характера на труда и бита с работниците, за постепенното преодоляване на различията между града и селото.

Всичко това е ярко свидетелство за последователното развитие и проявление на всички предимства на социалистическия начин на живот. Реалният социализъм още един път доказва, че най-динамичната обществена система отново демонстрира своите исторически предимства пред капитализма. Това е велико и свято наше достояние, с което заслужено се гордеем.

Историческата правда ни задължава да подчертаем, че всяка програмна инициатива на Централния комитет на партията и правителството, всички крупни завоевания по целия фронт на социалистическото строителство са неразривно свързани с творческото дръзновение, с дълбокия реализъм, с кипящата енергия и политическа далновидност на първия ръководител на партията и държавата др. Тодор Живков, който с ленински размах разработва, развива и конкретизира новия подход към решаването на проблемите на днешното и бъдещото развитие на страната, на изграждането на зрелия социализъм.

Другарки и другари! Цялата наша общественост — комунисти, сдружени земеделци, всички трудещи се, горещо одобриха и с делата си подкрепят и успешно реализират предначертанията на Единадесетия конгрес. В тях и в приетите от Юлския пленум решения ние виждаме предпоставките и гаранцията за по-нататъшното материално и духовно извисяване на нашата нация, за непрестанен социалистически възход на Родината. Призивът на Юлския пленум за по-висока социалистическа принципност, възискателност и самовзискателност, за повишено чувство за дълг и отговорност към всяко поръчано дело, за войнствуваща непримиримост срещу отрицателните явления в нашия живот все повече се утвърждава и става материална сила в практиката на правителството, все повече се налага като основна норма в неговата многостранна дейност. Ярко свидетелство за това е аналитичният, пропит от критичност и самокритичност дух на отчета, в който изпълнението на главните задачи през 1976 г. се разглежда от позицията на непримирима критичност. Открито са посочени слабостите и недостатъците в дейността на някои министерства и стопански организации. И може би тъкмо това дава възможност да се открие още по-ясно и релефно обобщаващият извод, че и 1977 г. ще влезе в историята на България като година на по-нататъшен все-

странен възход, на крупни успехи във всички области на живота ни.

Дълбоко удовлетворение будят и резултатите от външно-политическата дейност на правителството, посветена на делото на мира и дружбата между народите, на мирното съвместно съществуване между държавите с различен обществен строй. Особено висока оценка заслужава конструктивната политика на нашето правителство на Балканите, за което голям принос има др. Тодор Живков. Народна република България днес е страна с ярко изразена икономическа стабилност и голям международен авторитет, изградени върху солидната основа на свещената българо-съветска дружба, на всеостранното сближаване със Съветския съюз, на безрезервната подкрепа на мирната програма, приета на XXIV конгрес и доразвита на XXV конгрес на Комунистическата партия на Съветския съюз.

Ние горещо приветствуваме гравидните, ясни и реалистични становища и предложения на Съветския съюз, изразени в речта на големия приятел на България Леонид Илич Брежнев пред конгреса на съветските профсъюзи за конкретни действия за напредъка в преговорите по разоръжаването, за разведряване на международната обстановка, за укрепване на световния мир.

Другарки и другари! Новите сложни и отговорни задачи в развитието на страната, чието решаване предстои през 1977 г., повеляват да се издига още повече равнището на целокупната дейност по ръководството на икономиката, предлагат пред министерствата, ведомствата, плановите, снабдителните и финансовите органи изискването да създават своевременно всички условия за изпълнение на насрещните планове. Това трябва да стане закон в работата и живота на всеки трудов колектив, на всяко звено от управлението на народното стопанство.

Важна роля във възходящия процес на нашето обществено-икономическо развитие играе комунистическо-земеделското единодействие, отношенията на искрена дружба и братство между Българската комунистическа партия и Българския земеделски народен съюз, които ярко се проявяват в общите трудови и обществено-политически действия, в осъществяването на единните цели и идеали.

Селското стопанство е онзи важен участък, на който Българският земеделски народен съюз реализира своята многостранна дейност. Рамо до рамо с комунистите и всички трудещи се в работата за укрепването и развитието на аграрно-промишлените комплекси и промишлено-аграрните комплекси в по-нататъшната концентрация и специализация активно участвуват и сдружените земеделци.

Дълготрайна програма за осигуряването на поврат в развитието на селското стопанство и по-специално на животновъдството са Тезисите на др. Тодор Живков, утвърдени от Политбюро на Централния комитет на партията. По нито един въпрос от развитието на селското стопанство за дълъг период от време напред сега няма неяснота, всичко е казано, разработено, посочено пределно ясно. И ако днес и утре все още съществуват слабости, недостатъци в работата — то това ще бъдат наши слабости и недостатъци, от субективен характер. Първостепенна задача сега е непрекъснато да се увеличава животинската продукция и системно да се намалява нейната себестойност. В духа на приетите от Тридесет и третия конгрес решения Българският земеделски народен съюз насочва усилията на сдружените земеделци към най-активно участие в практическото използване на комплекса от фактори, който сравнително най-бързо ще даде икономически ефект — да се произвежда повече, по-качествена и по-евтина продукция.

Превърнали в своя програма за действие, във висш патриотичен дълг стратегическата задача на седмата петилетка, сдружените земеделци вливат силите си в единния поток на народната енергия за изпълнение на общественоекономическите цели на плана за тази година и за петилетката, за достойно посрещане на 60-годишния юбилей на Великата октомврийска социалистическа революция.

Парламентарната група на Българския земеделски народен съюз оценява високо едногодишната дейност на правителството на Народна република България и ще гласува единодушно за предложеното решение по отчета на председателя на Министерския съвет.

Благодаря ви. (*Ръкопляскания*)

Председателстващ Нинко Стефанов: Двадесет минути почивка.

(След почивката)

Председател д-р Владимир Бонев: Другарки и другари народни представители! Продължаваме заседанието.

Има думата народният представител Владимир Сандев.

Владимир Сандев: Уважаеми другарки и другари народни представители! На нашето внимание се предоставя отчетът на Министерския съвет за дейността му през 1976 г. В него ясно са обобщени резултатите от едногодишния труд на българския народ и те по недвусмислен начин ни подсказват напредъка, постигнат във всички отрасли на народното сто-

панство, бита и културата на нашата Родина. Важен дял за тези успехи има нашето правителство, чиято многостранна дейност след Единадесетия конгрес и Юлския пленум бележи значително подобрение.

В отчета се дава правилна оценка на цялостната дейност на държавните и стопанските органи и организации. Достойнство на отчета е, че постиженията и допуснатите недостатъци са разгледани аргументирано и критично в духа на изискванията на решенията на Единадесетия конгрес и Юлския пленум.

Приемам направените изводи и дадените насоки за предстоящата работа. Те ще ни помогнат да работим през тази година по-добре, по-ефективно.

Динамичното развитие на икономиката, нарастването на жизнения равнище на трудещите се, успехите във външно-политическата област през 1976 г. потвърждават мобилизиращата сила на партийните предначертания и мерки в борбата за изграждане на развитото социалистическо общество. Интеграцията ни със страните — членки на Съвета за икономическа взаимопомощ, по-нататъшното укрепване на социалистическата общност начело с великия Съветски съюз се превръща в решаващ фактор на нашия динамичен и стабилен растеж.

По темпове на развитие за 1976 г. нашата страна се нарежда на едно от първите места. Това е убедително доказателство за правилността на априлската линия на нашата партия, за зрелостта на нашето ръководство начело с др. Тодор Живков.

Другарки и другари! В националните постижения и успехи, в развитието на икономиката, културата и социалното управление свое място и свой принос има и Благоевградски окръг. Специалното внимание и грижи, проявени от Централния комитет на нашата партия и правителството, създадоха благоприятни условия да се повишава ефективността от дейността на всички органи и организации на територията на нашия окръг.

В отраслите на материалното производство през годината бяха въведени в действие за 35 млн. лв. основни производствени фондове. Увеличи се производственият капацитет на окръга.

Изпълниха се задачите за обема на производството, предвидени в държавния и насрещния план на територията на нашия окръг. В промишлеността се осъществи ръст за 15,1 на сто при план 11,3 на сто. Увеличи се делът на интензивните фактори в растежа на промишленото производство.

В селското стопанство въпреки капризите на природата задачите за производството на тютюн, полски домати, месо

и други са изпълнени, в резултат на което планът в този отрасъл като цяло се изпълнява 104,7 на сто.

При подобро използване на работната сила и техниката строителните организации изпълниха държавния план 103,6 на сто, а насрещния — 103,4 на сто. Осезаема е за нас промяната в жилищното строителство. Предадени са 1193 апартамента, приблизително с 45 на сто повече от 1975 г.

Нашите усилия бяха насочени към постигане на високи икономически резултати. Линията на партията за ефективно използване на производствените фондове, суровините, материалите и работното време насочиха кадрите и трудовите колективи към разкриване на нови резерви за реализиране на повече икономия.

Обществената производителност в промишлеността се увеличи спрямо 1975 г. с 4,2 на сто, себестойността е снижена на 100 лв. стокова продукция с 2,18 лв.

За тази положителна промяна най-голям е делът на икономия на материални средства — 1,30 лв. на 100 лв. продукция. Повиши се обемът на оценяваната продукция с „К“ и „Л“ със 17,4 на сто.

Има ръст и в показателя за ефективност. Но някои основни промишлени звена и строителни организации не можаха да реализират предвидената с държавния план печалба. Причините за такъв резултат ясно са посочени в отчета на правителството. Тяхното отрицателно въздействие в една или друга степен не може да се преодолее от държавните и стопанските ръководства на територията на окръга.

В другите стопански сектори се осъществи и комплексно решаване на задачите. С преизпълнението на плана за стокооборота с 1,3 на сто по-добре се задоволиха нарастващите потребности на населението от основните хранителни стоки и предмети с дълготрайна употреба. Подобрената организация в търговското обслужване осигури преизпълнение на задачите по рентабилността. Има ръст над планираното равнище в комунално-битовите услуги с 12 на сто и той е осъществен при достигане на предвидената обществена производителност и рентабилност в обслужването.

С изпълнението на плана за 1976 г. на отраслите на материалното производство се повиши жизненото равнище на трудещите се. Ще посоча само един красноречив факт. За 6 години, от 1970 г. досега, стокооборотът на човек от населението се удвои в окръга. Трудещите се ползуваха в по-голям размер обществени фондове, разшири се обхватът на децата в детските заведения.

С определени постижения през 1976 г. са народното образование, здравеопазването, изкуството и културата. Осъществиха се задачи по утвърдените програми и мероприятия. Обучението в училищата стана по-качествено, но главният въ-

прос — за органическо обвързване на обучението с производения труд, още не е намерил цялостно решение. Подобри се организацията на медицинското обслужване. С важни окръжни и национални културни мероприятия ценностите на изкуството и културата намериха по-широко разпространение. По-активна, но според нас още недостатъчна, е нашата работа по опазването, подобряването и възстановяването на природната среда.

Нас ни радва и въодушевява, че трудещите се и населението от Благоевградски окръг проявяват всеотдайност и дисциплина при осъществяване поставените с плана задачи. Всякога при по-малки или по-големи затруднения работническата класа и селскостопанските труженици с готовност се отзовават, влагат своите сили и енергия, за да доведат до успешен край започнатото дело. Това ни осигурява благоприятна обстановка за нови начинания и високи цели в борбата за изпълнение и преизпълнение на поставените задачи с плана.

Народните съвети под ръководството на окръжния комитет на партията обхващат по-цялостно проблемите на реализацията на плана, извършват по-голяма организаторска работа. През 1976 г. се вляха нови свежи сили в ръководството на държавните органи.

Сега нашите съвети по-добре осъществяват координацион-но-регулиращите си функции в развитието на производството. Най-значителното в тяхната дейност е конкретното и задълбочено изучаване проблемите на обществено-икономическото развитие, активната им и последователна работа за постигане на предвидените с плана цели.

Окръжният народен съвет поддържа постоянни връзки с Министерския съвет и с централните държавни и стопански органи и се стреми да създаде необходимите предпоставки за по-пълно използване на трудовите ресурси за по-нататъшната индустриализация на окръга и по-специално за развитие на родопските и граничните райони. Ние винаги сме си давали сметка, че комплексното развитие на икономиката и нематериалната сфера поражда сложни и трудни проблеми. Но с помощта на централните органи в окръга се създава планомерно условие, за да се усъвършенствува структурата в материалното производство, да се ускорява процесът на концентрация и специализация на стопанските дейности. Тези задачи още не са получили цялостно решение. Направеното в това направление от народните съвети е само начало. Предстои ни в духа на решенията на пленума на Централния комитет на партията през м. март т. г. да работим с по-голяма дълбочина, размах и последователност за комплексно използване на наличните природно-икономически условия.

Новите задачи и критерии ни задължават да бъдем компетентни и настойчиви. Показателите на плана, неговата съдба зависят от това, доколко отблизо се ръководи и контролира дейността на предприятията. В тази насока има върху какво да работим, за да осигурим ефективното функциониране на териториалните и отрасловите държавни и стопански органи за комплексно и ефективно решаване на задачите по плана за месеца, тримесечието и годината. Решенията на Политбюро на Централния комитет на Българската комунистическа партия и Министерския съвет за усъвършенстване управленческата дейност на народните съвети и другите държавни и стопански органи открива нови възможности ролята на териториалните органи да се подобри чувствително, да се разшири взаимодействието и да се осигури непрекъснатото единство в организацията на управлението и контрола при осъществяване на многобройните задачи, предвидени в плана за 1977 г. и седмата петилетка.

Приятно ми е да съобща пред този най-висок форум, че трудовите колективи от промишлеността в окръга изпълниха плана за обема на продукцията за първото тримесечие на 1977 г. със 102,6 на сто. Ритмично и последователно се решават задачите по плана за селското стопанство въпреки големите затруднения в климатично отношение. Строителството и някои други сектори също мобилизират своите сили за изпълнение. Това нас ни окуражава, засилва нашата увереност, без да се самоуспокояваме, че големите задачи по плана за 1977 г. ще се изпълнят успешно.

Благородната надпревара сега в чест на 60-годишнината от Великата октомврийска социалистическа революция вдъхновява колективите да претворят в конкретни дела линията на партията за ускорено и ефективно обществено-икономическо развитие на нашия прекрасен окръг.

Искам да уверя Народното събрание, че трудещите се и народните съвети от Благоевградски окръг ще работят целенасочено и всеотдайно да осъществят на дело задачите, предвидени в плана за 1977 г. и петилетката.

Приемам отчета на правителството и ще гласувам за утвърждаване на предложените решения.

Благодаря за вниманието. *(Ръкопляскания)*

Председател д-р Владимир Бонев: Има думата народната представителка Екатерина Милошева.

Екатерина Милошева: Уважаеми другарки и другари народни представители! С внимание изслушах доклада за дейността на правителството през 1976 г., изнесен от председателя на Министерския съвет д-р. Станко Тодоров. От отчета е

видно, че изминалият период се характеризира с по-нататъшен всестранин възход на нашата Родина, с нови крупни успехи във всички сфери на живота. Постигнати са нови забележителни успехи в резултат на творческата активност на работническата класа, на селяните-кооператори и на трудната интелигенция в борбата им за всестранина интензификация на народното стопанство.

Споделяйки с вас постигнатите резултати в обществено-икономическото развитие на Пернишки окръг, искам да изразя от името на всички трудещи се подкрепата на мъдрата политика на нашата партия и правителство за всестраниното нарастване икономическата мощ на страната, за увеличаване на промишленото ѝ производство и постигането на по-големи успехи в науката, изкуството, културата, за повишаване на жизненото равнище на нашия народ.

Позволете ми да изразя горещата благодарност на всички трудови хора за всестранините грижи от страна на Централния комитет на Българската комунистическа партия и правителството за комплексното развитие и възход на Пернишки окръг.

С изпълнението на плана за 1976 г. — първата година на седмата петилетка — започна осъществяването на голямата задача за ускорено интензивно развитие на нашия край.

Положителните резултати, които бяха постигнати под ръководството на Окръжния комитет на Българската комунистическа партия, са дело на напрегнатия и съзидателен труд на всички работници, кооператори и служещи.

Като първа година на седмата петилетка, 1976 г. се характеризираше с утвърждаване динамичното и интензивното развитие на отраслите на материалното производство и преди всичко на водещия отрасъл в нашата икономика — промишлеността.

От предвидените 52 039 хил. лв. капитални вложения за развитие на промишлеността 29 925 хил. лв., или 57 на сто, бяха заделени за реконструкция, модернизация и разширение. Този процес само за една година обхвана 13 промишлени предприятия в нашия окръг, между които металургичния комбинат „Ленин“, МЗ завод „Струма“ и редица други.

Положени бяха немалко усилия за създаване на условия за по-нататъшно прогресивно изменение във вътрешноотрасловата структура на промишленото производство и правилното териториално разположение на производителните сили по селища и микрорайони. Паралелно с относително по-бързото нарастване на основните фондове и продукция на машиностроенето и металургията в строеж са мощности на леката и химическата промишленост в различни райони на окръга, като завод „Ветпром и метален амбалаж“ в Радомир, памучна предачница в Перник и др.

Наред с изпълнението на задачите за развитие на промишлеността трудовите колективи от нашия окръг под ръководството на партийните и стопанските ръководства работиха успешно за изпълнение на държавния и насрещния план за 1976 г. В резултат на положените усилия и създадената организация в предприятията беше произведена продукция на стойност 487 171 хил. лв. и държавният план изпълнен със 101,6 на сто. Това е продукция, надвишаваща със 17 299 хил. лв. произведената през 1975 г., представляваща ръст 3,7 на сто. Трудовите хора от Пернишки окръг предадоха на народното стопанство в повече в сравнение с 1975 г. 49 602 квтч електроенергия, 8574 т валцувани черни метали, 15 733 бр. токоизправители, 10 637 бр. стабилизатори, 21 067 кв. м плоско стъкло и др.

Изпълнението на плана за промишлената продукция през 1976 г. се натъкна и на редица трудности. Поради липса на метал в завода за стоманени профили „Благой Попов“ се допуснаха много престои на скъпо оборудване, нямаме договореност за пласмент на продукцията на завода за топло-технически съоръжения и още редица други. Може би трябва съответните министерства по-оперативно и отговорно да се намесят и през 1977 г. да не сме свидетели на подобни случаи.

А нашата основна задача през 1977 г. ще бъде на основата на извършващата се реконструкция и модернизация на производствените мощности, тяхното пълно натоварване и рационалното използване на суровините, материалите и трудовите ресурси да осигурим чувствителен ръст на качествените показатели. Няма да споменавам количествените и качествените параметри на по-нататъшното развитие на промишлената ни продукция. Ще кажа само, че обемните показатели са твърде напрегнати и те могат да бъдат достигнати само с най-пълното използване на производствените мощности и безупречна организация на производствения процес.

За нас 1976 г. се оказа неблагоприятна за развитието на селското стопанство. Лошите климатични условия и природни бедствия оказаха отрицателно влияние върху изпълнението на годишния план за производство на селскостопанската продукция. Продължителните и обилни валежи и последвалите ги наводнения не ни позволиха да се извършат редица агротехнически мероприятия и да се реколтивира част от селскостопанската продукция. През настоящата 1977 г. се предвижда значителен ръст на селскостопанската продукция. За нейното реализиране и за отстраняване щетите от неуспехите ни през 1976 г. се изисква голяма и резултатна работа от всички — и от ръководствата на аграрно-промишлените комплекси и клоновете стопанства, и от труженниците на селското стопанство, и от колективите на всички заводи и учреждения на територията на нашия окръг. Само с мобилизиране

на усилията за най-добра организация на селскостопанския труд и използваемост на наличната механизация ще се постигнат добри резултати в развитието на селското стопанство.

Другарки и другари народни представители! Партийният призив „Строителството — всенародно дело“ е особено актуален за нас, трудовите хора на Пернишки окръг.

Нашият окръг през годините на седмата и осмата петилетка ще бъде огромна строителна площадка. Сложна и мащабна задача, строителната програма на Пернишки окръг е основната база за бъдещото социално-икономическо развитие. Затова ще ми позволите да обърна по-голямо внимание върху изпълнението на тази задача. Още повече, че през годините на седмата петилетка в окръга ни трябва да се усвоят около 1 милиард капитални вложения. Това е строителна програма, непозната досега в развитието на Пернишки окръг, непозната за нашите темпове и мащаби на строителство. За изпълнението на тази отговорна задача се иска пълна мобилизация на наличните сили и създаване на стройна организация.

Както е известно на всички, с решение на правителството на територията на нашия окръг започна през 1976 г. строителството на най-големия обект в окръга и страната — Завода за тежко машиностроене. Неговото строителство изисква пълно изграждане на инфраструктурата и на градовете Перник и Радомир. Започна разширението, модернизацията и реконструкцията на металургичния завод „Ленин“, строителството на нов циментов завод в гр. Темелково и редица други. Всичко това изисква от своя страна огромни темпове на комунално-битовото и жилищното строителство.

Изпълнението на строителната програма за 1976 г. на практика представляваше старта на изпълнението на тази огромна и стратегическа задача.

През изминалата година се извърши строителство за 99 млн. лв. капитални вложения, от които за строително-монтажни работи 53 млн. лв. Извършваше се строителство на 252 обекта, от които 76 пускови, 10 промишлени, 18 жилищни, 48 комунално-битови. На населението от нашия окръг бяха предадени около 1000 апартамента, които са с 380 повече от 1975 г. Получихме и 250 места в детски заведения. Приключи строителството на редица обекти от комунално-битов и културно-битов характер.

Много средства се изразходваха за благоустрояване на населените места. За подобряване на пътната мрежа са изразходвани 1400 хил. лв., за направата на улици, площи, зелени площи и за други благоустройствени мероприятия — 2,4 млн. лв.

За 1977 г. са предвидени за усвояване 135 321 хил. лв. Основната част от тях е насочена в отраслите на материално производство, за изграждането на нови мощности и за модернизация и реконструкция.

Всички трудови хора в Пернишки окръг съзнават своята отговорност за изпълнението на това огромно строителство. Трудности е имало и ще има. Ще трябва да обърнем голямо внимание за осигуряване на достатъчно и квалифицирана работна ръка, да осигурим ритмично материално-техническо снабдяване, строителна механизация и автотранспорт. Да дадем по-широк път на новите и ефективни технологии. Да подобрим нашата организация за пълното използване на материалните и трудовите ресурси. Само на тази база и при високо съзнание за отговорност и здрава трудова дисциплина ще можем да реализираме заложения ръст на строителни работи. Само тогава 1977 г. ще се окаже на практика второ стъпало по стълбата на успеха за изпълнение стратегическата задача на Пернишки окръг — строителството.

Проблемите за обществено-икономическото развитие на нашия окръг са големи, но заедно с тях органически свързан се оказва и проблемът за опазване на природната среда. Органически се вплита изграждането на селищните системи, териториалното разположение на производителните сили и опазването на природната среда. Този въпрос засяга не само икономиката, но и целия социален живот.

Централният комитет на нашата партия и Министерският съвет наред с бързото икономическо развитие на окръга отделяха и отделят грижи и значителни средства за очистване на Пернишкия промишлен микрорайон. За сравнително кратък период от време се извърши значителна работа.

Под ръководството на Окръжния комитет на Българската комунистическа партия и през 1976 г. се решаваха проблемите за опазване, възстановяване и обогатяване на природната среда. Изградиха се крупни и модерни съоръжения в промишлените предприятия.

Днес ние можем да се похвалим с чист въздух, както и редица други градове на нашата Родина.

Продължаваше и през 1976 г. осъществяването на богата програма от мероприятия за очистване водите на р. Струма. Построиха се и се строят редица пречиствателни съоръжения. Влезе в експлоатация язовир „Пчелинци“.

Както се грижихме за основните машини и съоръжения, произвеждащи продукция, така се грижим и за намаляване до минимум участието ни в замърсяването на околната среда. Тук се преплитат въпросите на дисциплината и отговорността, на контрола и възискателността. Сред цялата общественост на Пернишки окръг се е създадала обстановка на нетърпимост, което също помага за успешното решаване на тези проблеми.

Работи се много и за по-нататъшното планово изграждане и благоустрояване на селищата, възстановяване и използване на изоставените земи и засегнатите от минните разработки. Към съществуващите се прибавиха нови декари залесителни пояси, нови паркове върху минните табани.

Не смятайте обаче, че са решени всички проблеми по опазване на природната среда. С изграждането на Завода за тежко машиностроене, с разширението на циментовия завод „В. Коларов“, металургичния комбинат „Ленин“, МЗ „Струма“, ще възникнат нови и сложни проблеми по опазване на природната среда в голямата селищна агломерация Перник — Темелково — Радомир.

Но ние сме оптимисти. Наред с превръщането ни в крупен промишлен център Пернишки окръг ще се превърне и в един красив край на нашата Родина.

Другари народни представители! Позволете ми като представител на младото поколение да споделя как ние, наследниците на богати и славни революционни и трудови традиции на пернишките миньори и металурзи, на цялата пернишка трудова класа, дадохме своя дял за успешното решаване задачите за обществено-икономическото развитие на окръга ни.

Комсомолската младеж представлява значителна част от нашата работническа класа и трудовата интелигенция. Над 14 000 младежи и девойки до 30-годишна възраст всеотдайно работят в различните сфери на народното стопанство. Над 35 на сто от работниците в промишлеността, 24 на сто в строителството, 43 на сто в съобщенията и транспорта, 35 на сто в търговията и услугите, над 34 на сто от механизаторите в селското стопанство са млади хора, които създават една трета от общата промишлена продукция.

С младежка всеотдайност и дръзновини работихме за повишаване обществената производителност на труда, за най-активно включване в реконструкцията и модернизацията на производствените мощности, за подобряване културата на селското стопанство, търговията и услугите, за изпълнение партийния призив „Строителството — всенародно дело“. Ще си послужа само с два примера. Въпреки неблагоприятните климатични условия през 1976 г. 16-та младежка тракторна бригада от аграрно-промишления комплекс в Брезник първа в окръга приключи силажирането и есенната сеитба и изпълни годишния си план за 10 месеца и на дело доказва своята комсомолска политическа и трудова активност.

Навсякъде, където се прилагат новите методи на строителство, комсомолците са в първите редици. Целият монтаж в панелното строителство на строително-монтажния комбинат се извършва от комсомолски младежки бригади, които редовно изпълняват трудовите си норми от 140 до 180 на сто.

Борейки се за високо качество и ефективност в труда и учението, ние, младежите и девойките от Пернишки окръг, като част от многохилядната българска младеж ще отговаряме и за в бъдеще с достойни младежки дела на всяко партийно поръчение.

Другарки и другари, пернишката трудова класа навлезе във втората година от седмата петилетка с увереност и добра подготовка за по-нататъшното развитие на капиталното строителство, модернизацията, реконструкцията на производствените мощности и за усвояването на новата техника и технология.

Основна грижа на всеки член от трудовите колективи е високото изпълнение на всички качествени, натурални и обемни показатели. Така заедно с целия български народ трудещите се от Пернишки окръг със своите достойни трудови дела, с високото изпълнение на производствените си планове ще върви с широка и твърда крачка напред към нови завоевания и победи за разцвета на социалистическата ни Родина — Народна република България!

Благодаря! (*Ръкопляскания*)

Председател д-р Владимир Бонев: Желаят ли и други народни представители да вземат думата? — Няма желаещи.

Председателят на Министерския съвет др. Станко Тодоров има думата.

Станко Тодоров: Поради това, че изказалите се народни представители изразиха пълно съгласие с дейността на правителството, смятам, че не се налага да правя заключително слово.

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към гласуване на проекторешението.

Има една поправка от вносителите на стр. 5 — на последния ред е написано: „Редовно снабдяване на населението с някои стоки“, като че ли само за някои стоки се отнася. Би трябвало да се запише: „Редовно снабдяване на населението със стоки.“

Рада Тодорова: Само някои от стоките са дефицитни, а не всички.

Председател д-р Владимир Бонев: Ние сме длъжни с всички стоки да снабдяваме населението, а не само с дефицитните.

Има ли други предложения? — Няма.

Моля, народните представители, които приемат предложението проекторешение по отчета на председателя на Министерския съвет с поправката, да гласуват.

(Текстът на решението — приложение № 7, II)

Преминаваме към второ разглеждане на законопроекта за народните представители и народните съветници.

Има думата докладчикът на комисията народният представител проф. Ярослав Радев.

Ярослав Радев: Законодателната комисия обсъди направените предложения по законопроекта за народните представители и народните съветници и прави следните предложения:

1. В чл. 48, ал. 1, думата „приемат“ да се замени с думите „приемат неотложно“.

Съображения. С предложеното изменение се въвежда изискването ръководителите на държавни органи, стопански и обществени организации и длъжностни лица да приемат незабавно народните представители и народните съветници по въпроси, свързани с тяхната дейност.

2. Предложението в чл. 37 и 43 след думите „Отечествения фронт“ да се добавят думите „профсъюзите и Комсомола“ да не се приеме.

Съображения. С измененията, направени в доклада на Законодателната комисия и ръководствата на другите постоянни комисии, се предлага в чл. 37 и 43 народните представители и народните съветници да поддържат най-тесни връзки, съответно да се подпомагат от Отечествения фронт и от другите обществени организации. Тази формулировка съдържа в себе си и направеното предложение.

3. Предложението да се създаде текст, съгласно който „дейността на народните представители и народните съветници да намира съответно място в средствата за масова информация“, да не се приеме.

Съображения. Предложението не се отнася непосредствено до дейността на политическите представители, материя, която е уредена в Закона за народните представители и народните съветници. Поради тези съображения и в Правилника за работата на Народното събрание не се съдържа правно предписание дейността на Народното събрание да се отразява чрез средствата за масова информация.

4. Предложението ал. 2 на чл. 10 да се допълни с думите: „съдът служебно изпраща препис от присъдата на съответния представителен орган, който с решение прекратява решението на съда“, да не се приеме.

Съображения. С новия Избирателен закон прекратяването на мандата на народните представители се извършва от избирателите, а не от представителния орган, както беше по стария Избирателен закон. С предложениия текст е въведено изключение, при което с присъда се прекратява мандатът на политическия представител, което изключение произтича от чл. 81, точка 3 от Избирателния закон. При това решението на представителния орган има значение на формален акт, тъй като не се дава възможност нито за преценка, нито за избор на друго решение в случай, че се приеме направеното предложение.

Председател д-р Владимир Бонев: Искат ли някой думата. — Няма желаещи.

Вносителят на законопроекта д-р. Тодор Живков съобщи, че е съгласен с предложенията на комисията.

Пристъпваме към второ гласуване на законопроекта. Предлагам гласуването да стане изцяло.

Има ли друго предложение за начина на гласуването? — Няма.

Който е съгласен законопроектът да бъде гласуван изцяло, моля да гласува:

Народните представители, които приемат законопроекта, както е предложен с допълненията, които бяха направени, моля да гласуват.

Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 2, III)

Преминаваме към второ разглеждане на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за наемните отношения.

Има думата докладчикът на комисията народният представител Ангел Шишков.

Ангел Шишков: Другарки и другари народни представители! След предложенията, които направи Законодателната комисия и които ви бяха раздадени, по време на разискванията постъпиха две нови предложения.

Първото е от народния представител Славчо Трънски и по същество се състои в това да се измени чл. 38 от Закона за наемните отношения в смисъл, че онези работници и служители, които напуснат по свое желание, но със съгласието на ръководството на предприятието, да могат да останат във ведомственото жилище дотогава, докато не им се посочи ново ведомствено жилище, в което те да се преместят. Това предложение се прави от социални и хуманитарни съображения.

Законодателната комисия, когато го обсъди днес, намери, че то не следва да се приеме по следните съображения.

Социалните и битовите въпроси на населението по отношение на задоволяване с жилища се решават с жилищния фонд, който е на разположение на народните съвети. Ведомственият жилищен фонд на големите производствени предприятия, министерствата и другите ведомства е един солиден лост в ръцете на ръководствата на тези предприятия и министерства, за да могат да решават проблемите на работната сила, като използват за допълнителен материален стимул ползуването на жилище, предоставено на ведомството.

Изменението, което се предлага от др. Славчо Трънски, по същество води в крайна сметка до ликвидиране на ведомствения жилищен фонд, нещо, което не е поставено сега като цел на закона и не влиза в предложенията, които е направил Министерският съвет.

Второто предложение е от гражданина Никола Андров. Той предлага в чл. 40б на закона да се създаде нова трета алинея в смисъл, че предходните две алинеи не се прилагат, когато наемателят или член от неговото семейство предостави собственото жилище или вила на народния съвет за отдаване под наем.

Законодателната комисия намира, че това предложение не следва да се приеме по следните съображения: то се базира на принципа, залегнал в ал. 2 на новопредложения чл. 4а.

При разглеждането на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за наемните отношения Законодателната комисия в съгласие с Министерството на правосъдието и Министерския съвет предложи да бъде заличена ал. 2 на чл. 4а, с която се прокараваше идеята да се даде възможност на граждани, чийто жилищни нужди не се задоволяват по нормите на чл. 5 в собственото жилище, да могат да бъдат настанени в държавно жилище под наем, ако предоставят собственото си жилище на народния съвет за отдаване под наем. Съображенията за това бяха, че гражданин, който притежава и живее в собственото си жилище или придобие ново, свободно и годно за постоянно обитаване, няма право да живее в държавно жилище или в частно жилище, където е бил настанен под наем по силата на стария Закон за наемите.

Тогава се имаха също предвид и съображенията, че ако гражданин придобие по наследство или по дарение имот, макар и свободен и годен за обитаване, който обаче е много малък и действително не отговаря на жилищните му нужди, той има на разположение достатъчно правни възможности по Закона за собствеността на гражданите и по Закона за териториално и селищно устройство да реши своите жилищни

нужди и няма никакво основание и в този закон да се създават нови правни основания за това.

Председател д-р Владимир Бонев: Вносителят на законопроекта др. Светла Даскалова съгласна ли е с предложенията на Законодателната комисия?

Светла Даскалова: Съгласна съм с предложенията.

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към гласуване на законопроекта.

Предлагам законопроектът да бъде гласуван изцяло.

Има ли други предложения? — Няма.

Моля народните представители, които са съгласни законопроекта да бъде гласуван изцяло, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Моля народните представители, които са съгласни със законопроекта, както е предложен, и с допълненията, които направи от името на постоянната комисия др. Шишков, да гласуват.

Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 4, III)

Преминаваме към второ разглеждане на *законопроекта за изменение и допълнение на Закона за държавния арбитраж.*

Има думата докладчикът на комисията народният представител д-р Пенчо Костурков.

Пенчо Костурков: Другарки и другари народни представители! В заседанието си на 13 април т. г. Законодателната комисия обсъди предложенията, които бяха направени в заседанието на Народното събрание, състояло се вчера, 12 април, както и тези, изложени пред комисията, по законопроекта за изменение и допълнение на Закона за държавния арбитраж и изразява следното становище по тях:

I. По предложенията на народния представител Костадин Атанасов:

1. Предложението да се оправомощи държавният арбитраж да санкционира ръководителите на социалистическите организации, когато те не изпълняват дадените им разпореждания, заповеди или указания от компетентните териториални държавни органи във връзка с изпълнението на планово-договорните задължения и приложението на стопанската политика на държавата, Законодателната комисия счита, че не следва да бъде прието.

Съображения. Държавният арбитраж е оправомощен да санкционира само във връзка с изпълнение на неговите функции по сключване и изпълнение на договорите между социалистическите организации. Това негово право се урежда в предложеното изменение на чл. 18, буква „б“ от Закона за държавния арбитраж.

Що се касае до останалите разпореждания на държавните органи за провеждането на стопанските мероприятия, важат общите разпоредби за налагане на санкции при изпълнението им.

2. Предложението да се измени чл. 3, ал. 3 в следния смисъл: „Окръжните държавни арбитражи осъществяват своята компетентност на територията на съответния окръг. Министерският съвет при доказана необходимост само може да прави частични промени в районите на държавните арбитражи“, Законодателната комисия предлага също да не бъде прието.

Съображения. С изменението на закона се създава единна арбитражна система. Окръжните държавни арбитражи се извеждат от системата на окръжните народни съвети и за Министерския съвет е предвидена евентуална възможност да променя районите на окръжните държавни арбитражи. По начало обаче районът на окръжния държавен арбитраж ще съвпада с територията на окръжния народен съвет. Поради това не може да се приеме предлаганият текст, който свързва задължително компетентността на окръжния държавен арбитраж с територията на окръжния народен съвет. Взаимотношенията на окръжния държавен арбитраж с окръжния народен съвет се уреждат с текста на предлагания от Министерския съвет чл. 3а.

3. Предложението да се запази проверочното арбитражно производство — втора инстанция, Законодателната комисия също счита, че не следва да бъде прието.

Съображения. Премахването на проверката на арбитражните решения цели опростяване на арбитражното производство и ускоряване окончателното решаване на споровете. Евентуално допуснатите грешки ще могат да се изправят чрез извънредните способности: преглед по реда на надзора и отмяна на влязло в сила решение.

II. По предложенията на народния представител Иван Масларов:

1. Предложението в чл. 3, ал. 1 да се добави „и ведомствените държавни арбитражи“ Законодателната комисия предлага да не се приеме.

Съображения. Ведомствени държавни арбитражи ще се създават от Министерския съвет по изключение само в ня-

кои стопански ведомства. Затова те не могат да се включат в текста, който урежда структурата на единната арбитражна система.

2. Предложението чл. 6, ал. 2 да не се отнася до типови договори, които ще се създават за организациите на едно и също министерство или ведомство, Законодателната комисия също счита, че не следва да бъде прието.

Съображения. Предложеният от Министерския съвет текст ще гарантира в достатъчна степен законосъобразността на създаваните типови договори и за отделните ведомства.

3. Предложението да се заличат алинеи 1 до 5 включително на чл. 10 Законодателната комисия счита също, че не следва да бъде прието.

Съображения. Ведомствените арбитражи ще се създават от Министерския съвет по изключение. Поради това следва да се запазят алинеите, с които се урежда разглеждането на споровете във ведомствата, при които няма да има арбитраж.

4. Предложението чл. 11, буква „б“ да се допълни в смисъл, че когато двете страни по спора са организации (предприятия) и вътрешнотърговски организации от едно и също министерство или ведомство, спорът се решава от ведомствения арбитраж, Законодателната комисия счита, че не следва да се приеме.

Съображения. Ведомствените арбитражи ще се създават по изключение, както казахме, и тяхната компетентност е посочена в чл. 10, ал. 6.

5. Предложението да се завиши глобата по чл. 18, ал. 2, буква „б“, която ще се налага на ръководителите на социалистическите организации или на съответните длъжностни лица, Законодателната комисия намира, че е излишно, тъй като вече комисията направи предложение да се завиши размерът на глобата от 100 на 200 лв.

6. Предложението да се допусне проверка или надзор на решенията по имуществени спорове, при които интересът е под 1000 лв., както и на решенията по преддоговорни спорове, постановени от държавните ведомствени арбитражи, Законодателната комисия счита, че не следва да бъде прието.

Съображения. При допуснатата фактическа грешка същият арбитражен орган, който е постановил решението, има право да я поправи. Върховният арбитраж има общото ръководство и при извършваните ревизии ще дава указания за точното спазване на закона.

7. Предложението да се допусне проверочно производство поне за дела със значителен интерес, Законодателната комисия също счита, че не следва да се приеме.

Съображения. Премахването на проверочното производство ще даде възможност да се опрости процедурата и да се ускори решаването на спора. Не бива да се допускат изключения от този принцип, защото съществува възможност за поправяне на допуснатите грешки по реда на извънредните способности за преглед и отмяна на влезли в сила решения.

III. По предложението на главния арбитър на Върховния държавен арбитраж др. Христо Николов.

Предложението да се коригира ал. 3 на чл. 10, като се даде 7-дневен срок на външнотърговската организация, включена в стопанския комплекс, министерство или друго ведомство, да направи предложение за преразглеждане на преддоговорния спор пред министъра на външната търговия, който да прецени дали спорът трябва да се преразглежда, Законодателната комисия счита, че е основателно и предлага то да бъде прието.

Съображения. С предложеното допълнение ще се ускори решаването на тези спорове и инициативата за преразглеждането им ще принадлежи на министъра на външната търговия.

Председател на Законодателната комисия:
проф. Я. Радев

Председател д-р Владимир Бонев: Има думата вносителят на закона др. Тано Цолов.

Тано Цолов: Уважаеми другарки и другари народни представители! Съгласен съм с предложенията, направени от Законодателната комисия, които докладва др. Пенчо Костурков.

Бих желал обаче да поясня само три въпроса, които по мое мнение при разискванията не получиха пълна яснота, а проличаха и нотки за запазване в някои отношения старото положение в арбитражното дело.

Кое е главното в предлаганите изменения и допълнения на Закона за държавния арбитраж?

Първо, в рамките на единния Държавен арбитраж комплексите, министерствата, ведомствата и стопанските организации съгласно новия икономически механизъм се явяват не само като административни органи, а преди всичко като крупни стопански единици на пълна стопанска сметка. Следователно те следва да решават всички възникнали в тяхната система преддоговорни и договорни спорове, свързани с изпълнението на стопанските задачи, като за тази цел използват арбитражите като свои помощни органи.

Това е съвършено нов подход в арбитражното дело, в духа на решенията на Единадесетия конгрес и Юлския пленум

на Централния комитет на Българската комунистическа партия за усъвършенстване на социалното управление.

Не бива да се допускат в бъдеще такива случаи: в Министерството на транспорта, в самата система на транспортния комплекс, за 1976 г. да не са решени 1984 дела, които са свързани с нерешени проблеми, отнасящи се до главния девиз на петилетката: „Ефективност и качество, качество и ефективност“. Това е в самия комплекс, той трябва да решава тези въпроси.

Или да вземем неизпълнение на задачи от един завод на машиностроенето и металургията за миналата година, какъвто е леярският завод „Веслец“ — Враца, с който са кооперирани 18, и то главно стратегически заводи от системата на самото министерство и които изпитаха на гърба си неизпълнението на плана от този завод. Вярно е и справедливостта изисква да се каже, че от началото на тази година положението в този завод се подобрява.

Уреждането на кооперираните доставки в системата на министерството не може да бъде дело на друг орган, а на неговото ръководство, на ръководството на Комитета по металолеене.

Второ, преминаването от две към една инстанция за решаване на арбитражните дела означава бързо и оперативно да се решават спорните въпроси и споровете въобще, а не както е сега, като правило решенията на първата инстанция да се пренасят във втората, да се разтакават висококвалифицирани хора, да се бавят решенията, с една дума да превръщаме държавния арбитраж в някогашните мирови съдилища.

От решаването на делата в една инстанция ще имат полза всички, цялото народно стопанство и, струва ми се, от това няма да загуби, а само ще спечели и Министерството на вътрешната търговия.

И, трето, макар че в закона се предвижда между отделните комплекси в предоговорните и договорните спорове да не се намесват министрите, ръководителите на ведомствата и стопанските организации, а това се предоставя на Върховния държавен арбитраж, би било желателно по главни задачи, имащи значение за важни пропорции, баланси и валута, това да става. От такава намеса ще спечелят самите комплекси, народното стопанство и ще се издигне още повече авторитетът на Върховния държавен арбитраж.

Понастоящем за едни вентили, които по план трябва да бъдат произведени в държавното предприятие в гр. Завет, Разградски окръг, което се намира към Министерството на вътрешната търговия, производството на някои видове гуми е спряло и предстои да спре производството и на други гуми.

И, забележете, и до този момент арбитражно дело не е заведено. В последно време мерки се вземат, но по указание на Министерския съвет, а не от страна на арбитража. Такива случаи не са единични.

Това бяха въпросите, които исках да засегна, и да ви помоля да гласуваме единодушно за така предложения закон.

Благодаря за вниманието. (*Ръкопляскания*)

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към второ гласуване на законопроекта.

Предлагам законопроектът да се гласува изцяло.

Има ли друго становище по начина на гласуването? — Няма.

Моля народните представители, които са съгласни с предложението, да вдигнат ръка. Приема се.

Моля народните представители, които приемат законопроекта, както е предложен с допълненията, които бяха направени от комисията, да гласуват. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(*Текстът на закона — приложение № 5, III*)

Преминаваме към второ разглеждане на *законопроекта за изменение и допълнение на Кодекса на труда, Закона за финансов контрол и Закона за държавен и народен контрол.*

Има думата докладчикът на комисията народният представител Камен Каменов.

Камен Каменов: Другарки и другари народни представители! В Законодателната комисия постъпи предложение от народния представител Боян Кирилов Йорданов по законопроекта за изменение и допълнение на Кодекса на труда, Закона за финансов контрол и Закона за държавен и народен контрол. С него той предлага в новата редакция на чл. 80, ал. 1, с която се създава възможност за работниците и служителите по допълнително договаряне с предприятието, учредението или организацията, в която работят, да извършват извън установеното за тях работно време работа, която не е в кръга на техните задължения, да се заличат думите „която не е в кръга на техните задължения“.

Законодателната комисия обсъди предложението и счита, че то не следва да се приеме от Народното събрание по следните съображения:

Новата редакция на чл. 80 предвижда само разширяване на обхвата на сега действащия чл. 80 от Кодекса на труда.

Извършването от работниците и служителите по допълнително договаряне на работа, която влиза в кръга на техните задължения, при всички случаи, както по изричните разпоредби на нашето законодателство, така и по ратифицираните от нашата страна международни конвенции — и по-специално Конвенция № 1 на Международната организация на труда — се счита за извънреден труд. Извънреден труд може да се полага по реда и в размерите, установени в Кодекса на труда.

Допълнителната работа съгласно обсъждания законопроект по допълнително договаряне може да бъде само тази, която не влиза в служебните задължения, уговорени с трудовия договор.

Законодателната комисия предлага законопроектът да бъде приет, както е внесен от Министерския съвет, с направените от нея изменения и допълнения, които ви бяха съобщени.

Председател д-р Владимир Бонев: Закононосителят др. Светла Даскалова има думата да вземе отношение.

Светла Даскалова: Съгласна съм с предложенията.

Председател д-р Владимир Бонев: Пристъпваме към второ гласуване на законопроекта.

Предлагам той да бъде гласуван изцяло. Има ли друго предложение? — Няма.

Който е съгласен с предложението, моля да гласува. Мнозинство, приема се.

Народните представители, които са съгласни с предложения законопроект и с допълненията, които направи комисията, моля да гласуват. Против? — Няма. Въздържали се? — Няма.

Законът се приема единодушно.

(Текстът на закона — приложение № 6, III)

Преминаваме към разглеждане на следващата точка от дневния ред:

Приемане план за работата на Народното събрание през 1977 г.

Другарки и другари народни представители! Проектопланът ви бе изпратен и вие сте се запознали с него. Предлагам от него да отпадне законопроектът за държавния финансов контрол.

(Текстът на проектоплана — приложение № 8, I)

Желае ли някой да направи предложение или да се изкаже по проектоплана? — Няма желаещи.

Пристъпваме към гласуване.

Моля народните представители, които приемат предложениния план за работата на Народното събрание за 1977 г., да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

(Текстът на плана — приложение № 8, II)

Преминаваме към разглеждане на следващата точка от дневния ред:

Предложение от парламентарните групи на Българската комунистическа партия и Българския земеделски народен съюз за промени в състава на някои постоянни комисии на Народното събрание.

Ще ви прочета текста:

„ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от ръководствата на парламентарните групи на Българската комунистическа партия и Българския земеделски народен съюз за промени в състава на някои комисии на Народното събрание

Другарки и другари народни представители!

Народният представител Иван Ганчев Врачев и новоизбраният народен представител Борис Диков Копчев не са включени в състава на постоянните комисии, поради което предлагаме те да бъдат избрани за членове на Комисията по охрана на природната среда.

Целесъобразно е народният представител Георги Иванов Манев да бъде освободен като член на Комисията по охрана на природната среда и избран за член на Комисията по обществено-икономическото развитие поради това, че служебните му функции са свързани с работата на тая комисия.

Като се има предвид придобитият опит и квалификация на народния представител Ангел Иванов Йорданов, правилно ще бъде той да бъде освободен като член на Комисията по социалната политика и да бъде включен в състава на Комисията по обществено-икономическото развитие.

По изложените съображения ръководствата на парламентарните групи на Българската комунистическа партия и на Българския земеделски народен съюз предлагат на Народното събрание на основание чл. 76, ал. 1 от Конституцията на

Народна република България във връзка с чл. 16 от Правилника за работата на Народното събрание да приеме следното

РЕШЕНИЕ

1. Избира народните представители Иван Ганчев Врачев и Борис Диков Копчев за членове на Комисията по охрана на природната среда.

2. Освобождава народния представител Георги Иванов Манев като член на Комисията по охрана на природната среда и го избира за член на Комисията по общественоеикономическото развитие.

3. Освобождава народния представител Ангел Иванов Йорданов като член на Комисията по социалната политика и го избира за член на Комисията по общественоеикономическото развитие.

Председател на парламентарната група на БКП:
П. Кубадински

Председател на парламентарната група на БЗНС:
Н. Георгиев

Желае ли някой от народните представители да се изкаже по предложението? — Няма желаещи.

Пристъпваме към гласуване.

Моля народните представители, които са съгласни с предложеното решение за промяна в състава на някои постоянни комисии на Народното събрание, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Другарки и другари народни представители! Правилникът за работата на Народното събрание, приет на вчерашното заседание, предвижда в чл. 15 председателят на Върховния съд и главният прокурор да полагат клетва пред Народното събрание. В изпълнение на това изискване моля другарите Ангел Велев и Иван Вачков да подпишат клетвен лист, с което да се счита, че са положили предвидената в Конституцията клетва.

Другарки и другари народни представители! Искам да ви съобщя, че в Народното събрание постъпи питане от народния представител Желязко Колев до заместник-председателя на Министерския съвет и председател на Комитета за държавен и народен контрол др. Кръстю Тричков. Поради това, че др. Кръстю Тричков е извън страната, на питането ще се отговори на следващата сесия на Народното събрание.

Другарки и другари народни представители! Третата сесия на Седмо Народно събрание приключи. На нея бяха разгледани много важни въпроси и законопроекти и отчетът на

председателя на Министерския съвет. Отправлям апел към народните представители в срещите си с избирателите да разясняват отчета на председателя на Министерския съвет и приетите закони, които да спрат главно вниманието си върху задачите, които постави Единадесетият конгрес на нашата партия и Юлският пленум — задачите, които трябва да решаваме през 1977 г.

Ние отправихме апел към парламентарните групи на Българската комунистическа партия и Българския земеделски народен съюз за по-чести контакти с избирателите, за да можем да отговорим на изискванията на Закона за народните представители и народните съветници, който гласувахме на днешната сесия.

Закривам третата сесия на Народното събрание.

(Закрита в 18 ч. и 35 м.)

Председател: д-р **Вл. Бонев**
Заместник-председател: **Н. Стефанов**

